Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

F

urn:nbn:de:bsz:31-106862

Visual Library

ꝙ cum quidam audiuiſſet īfami-
as ſacerdotū· ⁊ ſpēaliter vniꝰ qui
ſacram coīonem poꝛtabat. ⁊ cum
idem ille veniſſet ad coīcandum
eū non appuit ei. ⁊ factuꝫ eſt vox
ad ſollitariū dicēs· tulerunt a me
homīes īnditium· Tūc hēmita vi-
dit in extaſi puteū amenū cum fu
ne. ⁊ ſitulam aureā ⁊ leproſuꝫ aq̄
limpidiſſimā ⁊ optimā haurientē
Et vox facta eſt ad eū. Cur non bi
bis de iſta aqua cū leproſe manꝰ
eā non tangant· licꝫ ꝓpter ſuū ma
lum acceſſit ſibi pena· ita d̄ maliſ
ſacerdotibus.

Fatuus.

FAtuus quidā audiuit cō-
mendare ancipitrē domi
ſui· dum dn̄s receſſiſſet ip
ſum interfecit ⁊ ↄmedit. ⁊ q̄ꝛ fuit
grauatꝰ dū veniſſet dn̄s ad eū vi
ſitandū. ⁊ vidiſſꝫ ꝙ quaſi omia vi
ſcera ſua emittebātur· req̄rit cāꝫ·
Qui cū exp̄ſiſſet ei. non ſoluꝫ ſibi
non fuit compaſſus· ſed etiā ipſuꝫ
carceri ꝑpetuo mācipauit· Fatuꝰ
eſt diues. ancipiter ſunt diuicie q̄
relaxant ad ꝑditōnem v̄tutuꝫ· Fa-
tuus quidā dicebat. ꝙ ſi hō ↄme-
deret cū ſene· oīs bonos moꝛſel-
los comedēt. eo ꝙ nimis ille ↄme
diſſer· qn̄ aūt comedebat cū iuue
ne· oīs comedebat. eo ꝙ ip̄e mul
tos eſſet comeſturꝰ. Iſte fatuꝰ eſt
mundus qui ab antiquis ſubtra-
hit ⁊ decipit iuuenes cū ꝓmiſſis.

Fatuus quidaꝫ ductꝰ ad viſioneꝫ
hēticoꝝ ⁊ catholicoꝝ. nec deberꝫ
facē verbum· hētici tenentes vni-
tatem ꝑſonaꝝ oſtēderūt ei vnum
digitū· tūc fatuus credēs ꝙ vel-
lent ſibi eruere oculum· eleuauit
duos digitos ↄtra eos ⁊ illi tres·
⁊ fatuus clauſit pugnum ⁊ eleua
uit· ⁊ illi credebāt ꝙ ille inueret
eēntie vnitatem ⁊ ꝑſonaꝝ trinita
tem. ⁊ hn̄tes victoꝛiam· Catholici
ab hēticis receſſerūt gauiſi. No-
tandū hic. ꝙ ponūtur omēs male
ↄditiones mulieꝝ· ſed poſtea vbi
tangitur de iſta dictione mulier
ponātur oīs bone ↄditōnes eaꝝ

Femina.

FEmina multa mala iducit
in nobis·. Primo eſt vi-
roꝛuꝫ deceptiua· Refert
Valeriꝰ ꝙ cū quidā ph'ūs failiari
tates mulieꝝ rep̄hēdēt ⁊ hoc ad
audientiā ip̄aꝝ veniſſet. vna illa-
rū pignꝰ poſuit ꝙ eū ād libidinē
ꝓuocaret· inſup equitarꝫ ſup eum
Cū aūt diuerſ oblectamētis mē-
tem eiꝰ diuertiſſet. ⁊ ip̄e actū illi-
citum poſtulaſſet ab ea· doloſe cū
vna conditione ꝙ pꝛimo per vnā
totam aulam equitaſſet ſuper euꝫ
Tunc clam vocatis pꝛincipibus ⁊
rege ⁊ mulieribus. Dum ſapiens
tanq̄m animal iret cum quattuoꝛ
pedibus ⁊ ip̄a deſuper equitaret
Ingreſſus eſt rex cum magna mt
titudine mulierum ⁊ pꝛincipum·

Tūc ſapiens ad deceptōnem attē
dens. regi dixit. O rex ſi me con-
ſtantem ⁊ fortem mulier decipit.
quid faciet illis qui otinue morā-
tur cū illis. jnduta aūt hec offēſa
magis eſt honoratꝰ. ¶ Itē refert
Petrꝰ alphonſi. Q, dū quidā trā-
ſitꝫ ꝑ ſiluam vidit ſpentem a pa-
ſtoribꝰ extinctum. ⁊ in palo ſuſpē-
ſum. quē accipiēſ ⁊ calefaciēs dū
reſtituiſſꝫ ſibi vitā ſerpēs eū ſtri-
gere ⁊ mordē incepit. Cū autē hō
ipm̄ rephenderꝫ nec ꝓpter hoc d-
ſiſteret ſerpēs requirit iudicium
vulpis. Rn̄dit vulpis. Ex auditu
nunꝙ̄ datꝰ certa ſnīa. volo videre
ad oculū ⁊ tūc diiudicabo factuꝫ.
ſerpēs ligatur ad palum hō elon-
gatur ab eo. Tūc vulpis. O ſerpēſ
expedies te ꝑ teipm̄ ſi potes. ⁊ tu
hō ad eiꝰ expeditōnē noli amplꝰ
laborare. jſte ſerpēs eſt mulier q̄
ſemꝑ nititur ad deceptōnē viroꝝ
¶ Item ad idem narrator. Legi
tur ꝙ mulier q̄daꝫ vocata eſt a vi
ro ſuo laborāte in extremis. q̄ vo-
canſ ancillā ſuā ait illi. Cito vade
ad emēdum tres vlnas de burel-
lo ad ſepeliēdum virum meū. Cui
ancilla rn̄dit. Cur vultis emē ali-
quid cū hēatis hic in domo q̄ttu-
or cannas de bona tela. tūc dn̄a ī
dignata dixit. Fac qđ dico ⁊ por-
ta tm̄ tres cannas de burello. Cū
aūt infirmus hec audiuiſſet ſicut
potuit. dic. failo tam cort comma
trocier. faciatis ita curtū ſicut fe-
ceritis crocerio. Item ad idem.

Refert Petrus alphonſi. ꝙ q̄dā
ꝑrexit vt vindemiaret vineā ſuā.
vxor autem eiꝰ credens eum diu
moraturū vocauit amaſium ſuum
dn̄s aūt ramūculo ꝑcuſſus ī ocło-
dum nihil viderꝫ. cito rediit. ⁊ dū
pulſarꝫ ad hoſtiū amaſius ī came-
ra abſcōditꝰ. ⁊ ianua apitur. Tan-
dem viro ꝓperāte ad lectuꝫ. retra-
xit eum vxor dicēs. ſtate vt ſuper
oculum ſanū dicam vobis carmē
ne infirmetꝰ egritudie infirmi. Et
cū clauſiſſet oculum. tamdiu eum
clauſum tenuit. q° uſqꝫ amaſiꝰ ſuꝰ
receſſit. ¶ Item ad idem. Quidaꝫ
ꝑegre ꝓficiſcens. vxorē ſuā omiſit
cuidaꝫ ſocrui ſue. q̄ vocās amaſiū
filie ſue. Dum ſemel epularentur
ſplēdide. venit vir de ꝑegrinatio
ne completa. tūc abſcōſo amico ī
camera ſibi apitꝰ. ⁊ dū q̄ret lecti
req̄ēt dixit filia mr̄i ſue. Portate
illđ lintheamē vt ōndamꝰ q̄d fa-
cimꝰ i abſentia dn̄i mei. Cū āt ap
portaſſꝫ ⁊ explicatuꝫ poneret an̄
ocłos eiꝰ ſub velamie litheamis
receſſit amaſiꝰ eiꝰ. ¶ Itē ad idem.
Mulier hn̄s maritū q̄ꝫ n̄ dilige-
bat. Dū veniſſet de laboē iebriauit
eū. vt videtur mortuꝰ. Tūc ſubito
vocās moāchos dixit eis. Dn̄i an̄-
ꝙ̄ dn̄s meꝰ ꝑdidiſſꝫ v̄bū ꝓmiſit vt
eſſꝫ moāchꝰ ⁊ iđ ſupplico vt cito
portetis eū ad monaſteriū ⁊ idua
tis ſibi cucullā. Qđ dū feciſſēt dū
pꝰ diē ſeq̄ntē fuiſſꝫ q̄etatꝰ a tꝰba-
tōe vini vidēſ ſe ī dormitorio mo-
nachoꝝ cū cuculla ſcita v̄itare di.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Mētita eſt iniquitas ſibi· ⁊ exhē-
ditata muliere de omibus bonis
ſuis in hitu moāchali finiuit dieſ
ſuos· ¶ Scd̄o eſt iurgiū ꝓuocati-
ua· Refert Hiero· ꝙ ſocrates ha-
bēs vxorē iracūdiſſimā· duꝫ ſemel
litigaret cuꝫ eo· nec ipe rn̄derꝫ ei
verbum· dum fugēt ꝑ ſcalam oēs
imūdicias ſui hoſpicij proiecit ſu-
per caput eius· Tūc ſocrates· ſcie
baꝫ ꝙ de tātis tonitruis debebat
ſequi pluuia· ¶ Item ad idē Re
fert Hiero· ꝙ cū gorgias feciſſꝫ li
brum pulcerrimū de ꝯcordia· cum
requirētur ab eo q̄ erat cauſa q̄re
in hoſpicō ſuo non eſſꝫ ꝯcordia cū
ibi non eēnt niſi tres· ſcꝫ vxor an-
cilla ⁊ ipe· Rn̄dit vbi eſt aqua n̄
pōt viuē ignis· ⁊ qꝛ cor mulieris
eſt deditū omni diſcordie· impoſſi
bile ē ꝙ vbi ſunt mulieres ibi ſit
pax· ¶ Tercō eſt imundicie ama
tiua· Legit' in geſtis ſcd̄i philoſo
phi· ꝙ cū quidā iuuenis fuiſſꝫ mo
ratꝰ athenis· ⁊ ibi ſapientia ⁊ ſcia
fuiſſet imbutus· licꝫ ſcirꝫ ꝑ docu-
mentū librorꝫ imundiciam mulie
rum· voluit tn̄ hoc ꝓbare ꝺ facto
Vn̄ rediēs ciuitatē ꝓpriam· ⁊ eſſet
ignotus omnibꝰ ꝓpter moram ſtu
dij tanq̄ aduena· hoſpitatꝰ eſt in
domo ṗiis· Et ibi ſolēni cena ince
pit iuueis mr̄eꝫ ſollicitaē de acto
imundo· qui cum inſtātēr pſeuera
ret ipa primo negāte· tādē recep-
tis ab eo denarijs cuꝫ eo ſe nuda
poſuit ad iacendū· Cūqꝫ trāſiſſent
tota nocte abſqꝫ pctō· ⁊ ipa adue

niente die cū amplexibꝰ ⁊ oſculis
excitaret iuuenem ad peccādum
Ille ſubito ſurgēs ait· vere nunc
ꝯgnoſco eſſe tantā libidinē mulie
rūꝫ vt non ꝑcant ꝓprijs filijs· q̄ cū
mr̄ tunc ꝯgnouiſſet interfecit ſe-
ipam· iuuenis etiaꝫ dolens ꝙ ꝓpt
verbū ſuum ꝑimerat ſeipam ꝑꝑe
tuum ſilentiū ſuauit ¶ Item q̄dā
ꝑegre ꝓficiſcēs· vxorem pulcram
dimiſit· que adamata a quodā iu-
uene ei ꝯſentire nolebat· Cū autē
tctus imutatus cuidaꝫ vetule oc-
curriſſet ⁊ inquirēte cauſam ſuꝫ
ꝓpoſitum indicaſſet· vetula in ma
num promittit· Vn̄ accepta caīcu-
la duꝫ ꝑ triduanū ieiunū afflixiſ-
ſet· dedit ei granum ſinapis cum
pane ꝯfectuꝫ comedere· que ꝑ̄ a
maritudie cum icepiſſet lacrima-
ri· vetula eam accipiēs cum habi
tu honeſto acceſſit ad domuꝫ dn̄e
ad amate· ⁊ req̄renti cauſaꝫ fletus
camicule· Rn̄dit vetula: Domina
confideter loquar vobis· Hec ca-
nicula fuit filia mea pulcerrima
⁊ honeſta· que cuꝫ adamaret' a q°
dam iuuene ⁊ contemneret cōſen
tire· illo mortuo· in caniculam eſt
mutata· Tunc hec mulier cito de-
cepta· dum pulſaretur donarijs ⁊
verbis· ſtatim maculata eſt ꝑ euꝫ
¶ Quarto eſt cupiditatis augmē
tatiua· Refert Ouidius ꝙ fuit q̄
dam mulier Talenta nomine pul
cerrima ⁊ curſu velociſſima· Tan-
dem adamata a duobꝰ· ne pro ea
inter ſe litigarēt· ait· Ego curram

ꝛ ille qui me capiat me hẽat· tũc
vnus illoꝝ ſciens cupiditatẽ mu·
lieris·fecit fieri tria poma aurea·
ꝛ ꝓiecit currẽti vnuꝫ poſt·ad que
curſim capiẽdo poma capta eſt ꝑ
eũ·Hec domicella eſt vita hũana
duo volẽtes eam hñe ſunt deus ꝛ
diabolꝰ. Sꝫ diabolꝰ proijcit tria
poma·delicias·diuicias ꝛ honoꝛẽs
in q̃bꝰ capit' miſera vita noſtra·
¶Item ad idem·Legit' ꝙ fuit q̃·
dam mulier q̃ ꝑ pc̄tm̄ miſeꝝ cleꝝ
ſeduxit·ꝛ de omnibꝰ ſuis diuicijs
ſpoliauit paulatim·Cũ aũt cũ tu·
nicis ꝛ capa cũ ꝯfuſione ad terrã
ſuã rediret·cũ magnis fletibꝰ ex·
tra ciuitatẽ ſociauit eũ:Tũc cleicꝰ
D fallax ſocia q̃re fleuiſti ſic·Re
ſpondit illa·Credebam te adhuc
hñe pecuniaꝫ ꝛ diuicias· ꝛ ideo vt
extoꝛq̃reꝫ om̄ia flebaꝫ nõ ꝓpter te
ſed ꝓpter pecuniã·¶Quinto ẽ om
niũ ꝑceptoꝝ ꝯtraria opatiua·nar
ratur ꝙ mulier in omibꝰ viro ſuo
ꝯtradicenꝫ· ibat cũ eo ad aquam
tũc vir·ne trahas te multũ iuxta
aquã·tũc cũ ipa magis appꝛopin
quaret pede deficiẽte in aquã ce
cidit ·Tũc vir volẽtibꝰ eam extra·
here dixit·non q̃ratis eam iferiuſ
ſed ſupius·q2 ſemp fecit ꝯtrariuꝫ·
¶Item ad idem·Legitur ꝙ vna
mulier ſp oppoſitũ faciebat eoꝝ
q̃ p̃cipiebãtur a viro·Tũc eo re·
cedẽte ipſa requirit q̃d facẽt vir
eius rñdit Ne intres furnũ quia
minat' ruinã·q̃ ſtatim igreſſa fur·
no cadente tibijs fractis ẽ abſtra
cta ab eo·¶Sexto eſt om̄is mali
cie inuentiua. Legit' i libro d̃ ſep
tem ſapientibꝰ·ꝙ fuit q̃dã impa·
toꝛ Dyoclecianꝰ noĩe·qui hito fi·
lio ab vxoꝛe ſua moꝛtua ẽ. Vñ cuꝫ
ſapiẽtes romani vidiſſent pueruꝫ
eſſe bone etatis·ſupplicauerũt im·
patori vt eũ eis traderet ad docẽ
dum ꝑfectiſſime om̄s artes libe·
rales· qui ãnuens votis eoꝝ·ſep·
tem ſapiẽtes elegit· quibꝰ filium
tradidit infoꝛmãdum·Et q2 ſenſi·
bilia mouerẽt ꝛ ſtrepitꝰ gentium
impedit ·req̃ſiuerũt vt hoſpiciuꝫ
edificaret' in nemoꝛe in quo eẽnt
ſeptem camere·ꝛ in medio palla·
cium ꝑ puero i quo eẽnt depicte
ſeptem liberales artes· q̃bꝰ com·
pletis vnacũ puero illuc recedũt
ꝛ cũ mirabili ſtudio ipm̄ docent·
Tũc barones romani ad ipatoꝛeꝫ
accedẽtes ſupplicabãt vt vxoꝛeꝫ
ducẽt·ex qua ſuſcepta ꝓle impi
um nõ deficẽt in hẽde·Requiſitus
etiã freq̃nter impatoꝛ cõſenſit· no
bilis ꝛ pulcra iuuẽcula ſibi eligi·
tur ꝛ in mr̃imonio ei copulat'·Tã·
dem ꝯpletis nuptijs· vxoꝛ q̃rit ab
impatoꝛe vbi eſt filiꝰ· Et nota tã·
ꝙ nouerca doloſitate ifecta ꝑ v̄·
ba expꝛimit ſignuꝫ amoꝛis·impa·
toꝛ ergo volens ſatiſfacẽ ſuis vo·
tis·cuꝫ iam nouem ãni tranſiſſent
in quibꝰ non viderat filiũ·ſed cõ·
tinue fuerat cũ mg̃ris raubis ꝛ e·
quitaturis mandauit mg̃ris vt fi·
liũ ſuuꝫ adducerent vt a nouerca
vidẽt'·q̃ receptis l̃ris dũ collatõꝫ

inter ſe habuiſſent·ꝯuenerūt i h⁹
oīs mgri vt anteꝙ̄ iter arripēt
examinarēt eū in ſubtiliori ſcien-
cia ſi aliqͩ ꝓfeciſſet· ne īterroga-
tus ab aliquo ſapiēte ipi pn̄t cō-
fundi·Eligit̾ ariſmetrica ⁊ in tali
exꝑimēto examinat̾· Nam clam
ſub q̄ttuor pedib⁹ lecti q̄ttuor fo-
lia ponuntur ede ⁊ mane iuuene
ſurgēte hita cognitione de mēſu-
ra hoſpicij·dixit vel ſolariū ē ele-
uatum·vel tectū eſt depſſum· vel
lectus eſt eleuatus·tūc mgri attē-
dentes ad ei⁹ ſubtilitatē·inceꝑūt
diſponē ꝺ receſſu· Poſt dormiente
iuuene in meridie talis viſio ē ſi-
bi mōſtrata· Videbatur ꝙ q̄ttuor
vites egrediebātur de lecto ⁊ ꝓ-
ducebāt ſeptē ramos ⁊ in medio
ſtabat coluber qui ꝑ folia ramoꝝ
īmittebat venenū ad inficiēdum
iacentez in lecto· Qui expgefact⁹
vocatis mgr̄is ⁊ narrato ſomnio
oīs ꝑ inṫpretatione recurrūt ad
curſum ſtellaꝝ ⁊ inueniūt ꝙ q̄ttu
or vites ſunt q̄ttuor elemēta colu
ber nouerca·rami ſunt ſeptē dieſ
ſeq̄ntes· in quib⁹ ſi loq̄ret̾ morē-
tur ſtatiz·Et q͛ neceſſe erat vt ad
p̄rem accedēt ordinauerūt vt q̄li
bet eoꝝ excuſaret euz in vna die·
⁊ eū ſubueniret in omi tribulatio
ne futura· Venientib⁹ ⁊ intrā-
tib⁹ ciuitatem·pr̄ occurrit filio·et
dum ſuꝑ collum ei⁹ fleret p̄ gau-
dio·⁊ de ſtatu ſuo q̄rēt·iuuenis ni-
hil rn̄dit·Tūc pr̄ triſtis dū req̄ſiſ-
ſet cauſam reſpōſum eſt a ſapien-

tibus ꝙ mutus erat effect⁹· Qui
dolens ſine ſalutatōne rediēs de
nūciauit vxori·q̄ eum exhortās ꝓ
miſit vt ipa facēt eum loqui·⁊ oc
currēs puero cū mirabili affabili
tate eū ſalutauit·q̄ ſupplicādo ei
humiliter verbū nō dedit·ipa ṽo
nō moleſta ex hoc·ſed trahēs euz
ꝑ manū rogauit vt ſoli ingrede-
rent̾ cameraz·q͛ ei volebat reue-
lare ſecreta·qui incluſi ſoli in ca-
mera imꝑatrix ſuū ſmonē ꝑ hunc
modū incepit· Fili dulciſſime de⁹
ꝺdit mihi hoc bonū· ⁊ fecit mihi
hāc gr̄am vt hēm talē filiū ſicut
tu es cui⁹ nō volo eſſe nouerca ſ;
mr̄· non eſt viuēs in mundo· quez
tm̄ diligebaz· nec ſi te portaſſem
in meo vtero nō tm̄ eſſez attracta
ad tui dilectionem· Accipe ergo
me in mr̄em veram· ⁊ de tuo cor-
de exeat verbū cōſolatoriū·⁊ reꝓ
ſentatiuū amoris·qui rn̄dere con
temnēs ad hoc ipſa ſubiūxit· Fili
cariſſime attēde ad pulcritudiez
meā·⁊ ad affectōnē quā ad te ha
beo·q͛ ꝯtempto amore pr̄is tui ti
bi ſuaui virginitatē meam·vtere
ergo nūc ꝯcubito meo·⁊ cū delcā
tione ꝑ noctem ꝯceptus mutuos
exprimam⁹· Qui totalit̾ rēnuens
dum ipa nitētur eum tāgere ipſe
ꝑ cameram fugere cepit· Tūc no-
uerca tanꝙ̄ coluber incipiēs dif-
fundē ſuuz venenum delaceratis
carnib⁹ veſtib⁹ precioſ·facie vul
nerata·capillis euulſ ꝓſtrata ad
terrā clamaē icepit·forte frāgūt̾

jmpator īqrat cauſam tāti dolo-
ris requirit· z tūc ipa cū lacrimis
rñdit· jngreſſus eſt filius tuus ad
me· z cū p verba ab eo plata non
poſſz me inclīnare ad imūdiciam·
p violētiaz voluit violare gloriaz
tuā· Tūc jmpator furibūdus īclu-
ſo filio ī duriſſimo carcē· lmire m-
titur doloēs vxoris· Et qꝛ jmpator
multum alliciebatᷣ hyſtoriis z ex
pabolis dictis· ipa viſa eſt euz in-
ducere ad intfectōnem filij ſemp
pabolā pmittēdo· vñ cum reclina
ret caput z eſſz oppodiata ſuper
gremiū jmpatoris dixit· Dñe iam
video ꝙ vobis eueniet de filio ve-
ſtro· ſicut accidit cuidam burgēſi
de viridario ſuo· ¶ Fuit quidam
Burgenſ qui hñs viridariū in qͦ
erat pinus tradidit eū laborato-
ri colēdum· Cū autē quadam die
veniſſet ad videndū viridariū vi-
dit ꝙ de pede pini q̄ mutlos z op
timos fruct⁹ portabat nat⁹ eſt pi
nacellus· qui vſqꝫ ad frōdes ma-
ioris iam erat ptenſus· Et qꝛ ma-
ior colorem ſuū pdiderat nec fru-
ctus ita copioſos· nec ita bonos
portabat· Req̄ritur cā ab ortula-
no· qui ait ꝙ pinacell⁹ cā erat qꝛ
attrahebat humorē maioris· Tūc
dñs iuſſit precindi maiorē ꝓpt g̃ci
am iuuētutis minoris· Hꝫ quid ſe-
cutum eſt· naꝫ pinacell⁹ etiā mor-
tu⁹ eſt· qꝛ maior īfluebat ſibi hu-
morē z vitā· Dñe mi jmpator· jſte
ortus eſt dignitas impialis vīa ī
qua vos eſtis pinus z fili⁹ vr̄ pina
cellus· jſte ribaldus iam honoreꝫ
vīm depreſſit volēdo violare me·
z miſus eſt ſurripe fructus vros p
vim impḡnare me volens· z ideo
cōmunitas romana duꝫ attēderit
ad eius aſtutiam precindet vos z
eijciet de impiali honore· z hͦ ꝓpt
fauorem filij vr̄i· ſuccidatis ergo
plantam vt vīm impiuꝫ vobis ve-
raciter oſeruetᷣ· Tūc impator mo-
tus ad interfectōeꝫ filij· cōuocato
toto cetu romano ꝓpter ſcel⁹ ipo-
ſitum· filiū adiudicat morti· Tunc
erigens ſe prim⁹ ſapiens z dixit·
O impator in quē reſpiciūt omēs
gentes z cui⁹ iuſticia diuulgatur
vbiqꝫ· Attēde ad hoc opus quod
agis· z vide ne finaliter tibi ꝯtin-
gat· ſicut accidit militi de optimo
z fideliſſimo leporario ſuo· Tūc i-
pator affectans ſcire pabolaꝫ· licꝫ
vix poſſz loqui ſapiētib⁹· credēſ ꝙ
ipi corrūpiſſent filium· req̄rit ex-
plicatōnē ei⁹· Tūc ſapiēs dicit· ſꝫ
ſupplico ꝙ filius tuus hodie pre
ſeruetᷣ a morte· qui cū cōceſſiſſet
prim⁹ ſapiens ſic dixit· Fuit vnus
mileſ in terra iſta qui hñs lepora
riū poptimū z fideliſſimum· mora
batᷣ in quadā baſtida poita extra
villam in qua erāt prata z fonteſ
Hꝫ muri quib⁹ vallabatᷣ erūt rui
noſi z multū antiqui· Et qꝛ qōdaꝫ
torneamētum debebat fieri ī pra
tis illis miles z dña militib⁹ oc-
currerūt ad pſentādam baſtidam
dimiſſo vnico filio ī cunabuliſ tri
bus nutricib⁹ que eum lauabant

lactabāt ⁊ pannos eius mūdabāt
Tandem incepto torneamēto nu-
trices cupiētes videre. relicto in-
fante in camera ſolo cū leporario
ad ſpectaculum ꝓceſſerūt. Tandē
exiuit ſerpens maximus de ſciſſu-
ris ⁊ fracturis muri antiqui. ⁊ in-
greſſus eſt cameram infātis. ⁊ ice
pit aſcēdere ad lectulū pueri ad
deuorādum eū. Tūc leporariꝰ hoc
attendēs inſurrexit contra ſpen-
tē ꝑ ſaluatōne pueri. Et facto ma
gno certamine ex vehemētia bel-
li cecidit. ⁊ verſus eſt lectulꝰ īfan
tis puero ſine leſione ſubtus ma-
nente. ⁊ lectulus ſup eū ſtetit. In-
terfecto ergo ſpente a leporario
⁊ diuiſo intra fruſtra totum paui
mentū camere eſt ſanguine macu
latū. Vn̄ cum nutrices veniſſent d
ſpectaculo ad ablactādum puerū
⁊ cameram ingreſſe fuiſſent. viſo
lectulo reuoluto ⁊ maculatōne ſā
guinis. ⁊ leporario iacēte iuxta le
ctulū crediderūt ꝙ deuoraſſz puerū
⁊ exeūtes cum clamoē ⁊ fletu. Cū
dn̄s ⁊ dn̄a aduenisſent. dn̄s idem
credens euaginato gladio lepora
riū interfecit. Tandē eleuato lectu-
lo puer ſanus ⁊ incolumis eſt re-
pertus ⁊ aſpiciēs circa angulum
camere viderūt ſpentem interfe-
ctum ⁊ in tria fruſtra diuiſū. tūc
dn̄s cū fletu dixit. Heu interfeci
ſalutem ⁊ ꝓtectōnē hoſpicij mei.
Nūc cetus romanoꝝ vnacū ipa-
tore. attēdat quid ſignificatur in
hac ꝑabola. Tu roma es tanꝗ in-
fans nutrita a tribus nutricibꝰ. ſ.
a mia. a ſapia. a iuſticia. Serpens
qui vult deuorare hōīez romanū
eſt iſta impatrix ꝗ vult ponē ma-
culā in glia vr̄a. Sz leporariꝰ ē fi-
lius ꝗ pugnat cū colubro. ne occi-
dat cetus romanꝰ. Tu ergo impator
vis interficē leporariū ꝗ cuſtodit
nos. ꝗ ſuabit te ⁊ impium tuū.
Tūc impatrix in inſamiā eſt verſa
⁊ in nocte multū ex corde flere i-
cepit atqꝫ lugē. Cui impator com
patiēs nitebatur ei ꝯſolatōnē da
re. ⁊ vt eēt magis gauiſa ꝓmiſit i
patrici vt in craſtinū filiꝰ ſuꝰ mo-
reretᷣ. Tūc ipa dixit. O dn̄e ꝓpᷓ qd
creditis ꝙ ego affectem mortē fi
lij vr̄i. nō ꝓpter me. ſz ꝓpter vos q:
ex his ꝗ heri fuerūt facta ꝑcipio
ꝙ ipſe faciet de vobis. ſicut fecit
paſtor de apro. Fuit quidā aper i
ſilua. qui elegit ſibi quercum mi-
re pulcritudinis. nec erat animal
adeo in nemore quod audebat ꝯ-
medere glandes illiꝰ. nec requie-
ſcē ſub vmbra eius niſi ſolꝰ aper.
Tandem venit vnus paſtor ad col
ligendum glandes illius quercꝰ.
quod videns aper cucurrit cōtra
eum. ⁊ paſtor aſcendit quercum ⁊
ſaluatus eſt. Aper vero ſtetit ad
pedes arboris quod aſpiciens pa
ſtor glandes collegit ⁊ apro proie
cit. ⁊ nō ſolū ſemel ſed ⁊ bis ⁊ ter
⁊ cū fuiſſet ſaturatꝰ iuxta arborē
iacē icepit. paſtor vero clā deſcē-
dēs. cū vna maū quercū tenebat.
⁊ alta ventrē apri fricabat. ad cꝰ

fricationē dū obdormiuiſſet aper
euaginato gladio ipm̄ interfecit
Ita domine mi erit de vobis·vos
eſtis aper·querc9 eſt dignitas im
ꝑialis·quā null9fuit auſus iuadē
niſi ſolus iſte maledict9 filius vr̄·
ꝛ qđ facit ipe·ꝗꝛ vos iam turbatū
ꝛ furioſum ꝓpter malū ꝑ eū factū
ipe colligit glandes·i·ꝑſuaſiones
iſtoꝝ ſapientū qui remittūt iuſti·
ciam vr̄az·ꝛ cū obdormieritis diſ·
ſitando tm̄ malū ipe euaginabit
gladiū·ꝛ interficiet boītatē vr̄az
Tūc rn̄dit imꝑator·nequaꝙ ſic e·
rit·ſed cras morietᷣ ſummo mane·
Surrexit imꝑator ꝛ ꝯuocatis ꝑi·
cipib9 iubꝫ filium de carcē extra
hi·ꝛ adducto ꝓlata ſn̄ia iuſſit vt
ducatur ad mortē·Tūc ſurrexit ſe
cund9 ſapiens ꝛ ait·Quō ſol ꝑdi·
dit lumē ſuuꝫ·ꝛ fons copioſiſſim9
eſt exiccatus·Et hoc in ſn̄ia huiuſ
iuuenis in qua iuſticia obſcuratᷣ·
ꝛ mīa ānullatur·Sꝫ vere ꝯgnoſco
ꝛ principes romaī hoc attēte cre
dunt·ꝙ ſi nūc hanc ſn̄iam execu·
tiom dederis de9 puniet te ſicut
punuit ypocratem·quā punitōnē
affectās ſcire imꝑator·ſapiēs diſ
ferebat dicē quouſqꝫ ab imꝑato·
re fuiſſꝫ ꝓmiſſum ꝙ de illo die iu·
uenis n̄ reciꝑet mortē·Quo facto
ꝛ iuuene reducto ad carcerē·Se
cund9 ſapiēs ſic dixit·O imꝑator
ꝛ princeps roman9·ypocras fuit
medicus ꝑitiſſimus·ꝛ habuit ne·
potem eo ſubtiliorē·Et ideo ypo·
cras q̄ntū poterat occultabat ſi·
bi expimēta curandi·nepos tam̄
optime attēdebat·ꝛ ad infirmita·
tes ꝛ ad modū curādi·ꝛ hec om̄ia
ꝯſcribebat in libris·Tunc accidit
vt infirmaretᷣ filius cuiuſdam co
mitis·ꝛ ꝗꝛ ypocras ire non potuit
cū fuiſſꝫ vocat9·nepotem ſuū mi·
ſit qui ꝯſiderās q̄litatē egritudiſ
ꝛ complexionē infirmi·ac penituꝫ
ꝓpetates·reꝑit i infirmo non eſſe
aliqđ veſtigium comicis ꝛ vocata
mr̄e ſecrete dixit ei iuuenē nō poſ
ſe curari·niſi vidiſſꝫ plene ꝯplexi·
onem pr̄is·Tūc illa amore iuuenis
mota reuelauit quō erat de adul·
terio ꝯcept9·ꝛ patrem veꝝ ſibi oſtē·
dit·Qui ꝯgnita eius ꝯditione·ꝛ ꝓ
porcōnata medicina cū oppoſitis
ſm̄ artem iuuenē curauit·ꝛ redi·
ens cuꝫ magnis donarijs ad ypo·
cratē quid fecerat nūciauit·Qui
magis inuidēs ei9 ſubtilitati du·
xit eū ad viridariū herbaꝝ ꝛ req̄
rit an determinatas herbas ꝯgno·
ſceret·qui cū reſpōdiſſꝫ ꝙ ſic ꝛ ex
ꝑimēto ꝓbaſſꝫ·ait ypocras·Colli·
ge mihi de tali·qui cuꝫ reclinaſſꝫ
ſe·ypocras euaginato gladio ne·
potem occidit·Trāſactis g° m̄ltis
diebus·fluxus ventris ypocrateꝫ
inuaſit·quē ſedare nepos ſuus ſu·
per om̄s viuentes meli9 ſciebat·
Unde cū vas magnū cereū ꝑuo·
ratū multis foraminibus ꝛ plenum
aqua ypocras cū medicinis abſqꝫ
clauſura foraminū reſtrinxiſſet a
fluxu ait·Juſtū eſt dei iudiciū vt
ab hac īfirmitate nō poſſiꝫ curari

quia interfeci illū qui in hoc ſup
oīs florebat. reſtringo inſenſibi
lia. ꝛ meipm ſuſtringere nō valeo.
Ita dico tibi imꝑator. Filiꝰ tuus i
bonitate ꝛ ſcientia viget ſup oēs
romanos. ꝛ ideo ſi tu ipe interfici-
as eum ex hoc ꝙ diſcernit omnē
maliciam dum fluxuꝫ viſcerū ha-
bebis poſt eius morteꝫ ꝑ tuā vxo-
rem. Tūc tu dices maledictꝰ ſim
ego. qꝛ interfeci illum ꝑ queꝫ fui
proiectus. tūc imꝑatrix iſtis audi
tis imꝑatori vultum malum oſtē-
dit. ꝛ dum fuiſſet in ſecreto cubi-
culo ait. Heu dn̄e imꝑator hacte-
nus erat dictum ꝙ verbuꝫ impa-
toris ſtabile erat. Sed nūc video
ꝙ ꝓmiſſio vra non cōtinet verita
tem. nec facietis iuſticiaꝫ de filio
veſtro. quouſqꝫ vobis cōtingat ſi-
cut contigit cuidam militi i terra
mea. qui a rege fuit poſitꝰ cuſtos
turris. in qua ſuabatᷣ eius thezau
rus. a rege ꝯgrua ſtipendia militi
donabātur. ſurrexerunt inuidi. et
poſt. xx. annos miles expellitur d
hoc officio ſubtracta penſione et
ſtipendio pauꝑimus eſt effectus.
Qui vocans filium ꝓpriū ꝯſidera-
ta ingratitudine regis ꝯuenerūt vt
clam violarēt turrim. ꝛ de thezau
ro reciperent neceſſaria vite. Facto
qđ dixerant. ꝛ ꝑ multos annos te
nuiſſent diminutio thezauri mani
feſte appuit. Ingreſſus diligēter
requiritur ꝛ foramie inuento. tūc
cuſtos ſecrete impleri fecit viſco.
ꝛ apponi iuſſit iuxta foramē. tādē

miles egrediens ad furādum. ſi-
cut ſemꝑ cōſueuerat. illaqueatus
eſt in viſco. Et dum hoc notificaſ-
ſet filio qui extra remāſerat filiꝰ
euaginato gladio caput pr̄is pre
cidit ꝛ ſecum portauit. ac in cloa-
cam magnam proiecit ne cogno-
ſcētur quis vel cuiꝰ generis eſſet
O dn̄e mi ſi vultis attendere ſic
faciet veſter filius. Nam īducet
vos ad rapinas ꝛ illicita. Sed qn̄
videbit vos eſſe inuiſcatuꝫ diuer-
ſis malis. preſcindet caput veſtrū
In craſtinū ſcꝫ in tercia die ſurre
xit imꝑator. ꝛ acquiſitis centurio
nibus ꝛ producto filio iuſſit eum
duci ad mortem. Tūc ſurrexit ter-
cius ſapiens ꝛ ait. Heu nobilitas
romana attendat ad monſtꝝ qđ
nunc oñdit natura. vt pr̄ ſit iter-
emptor filij. ꝛ in pr̄mis viſceribus
erga filiuꝫ mia eſt extincta. Sed
ſum certus ꝙ imꝑatori accidet ſi
cut accidit cuidam militi de ter-
ra mea de iuuene vxore ſua. Cum
aūt imꝑator ſuſcitaretᷣ quid eſſet
dixit ſapiens. Quō potero loqui.
vt videam diſcipꝉm meum trahi
ad mortē. Prolōga ergo hodie ſi-
bi vitam ꝛ declarabo quod optaſ
Conceſſa petitōne ꝛ reducto iuue
ne ad carcereꝫ. terciꝰ ſapiens ſic
ait. Dn̄e mi in terra mea fuit mi-
les antiquus. qui cū iuuēcula pul
cerrima ꝯtraxit. que ipm ꝯtemnēſ
amaſium facere affectabat. Et qꝛ
hoc ꝑ ſe facere non poterat ſine
mediatrice. mr̄i ſue voluntatē ſuā

declarat· Cui mr̄· filia tu ignoꝛas
adhuc q̄nta ſit indignatio viri an
tiqui· Et ideo conſulo pꝛimo vt ꝓ
bes ſi poſſes indulgētiam inueni-
re cū eo ſi reuelatio adulterij ve-
niſſꝫ ad eum· Cui filia· ꝑ queꝫ mo-
dum ꝓbabo· Tūc mr̄· Cognoſco ꝙ
vir tuus mirabili mō placat᷑ in q̄
daꝫ arboꝛe ſita iuxta camerā ſuaꝫ
pꝛeſcinde ergo illaꝫ· ⁊ pone in ig-
nem· ⁊ ſi factū vir tuus diſſikaue-
rit ſignū erit qđ de adulterio in-
dulgentiā cōſequeris· q̄ cum feciſ
ſet ⁊ vir ſuus diſſikaſſet multum
fuit animata ad complēduꝫ actuꝫ
imundum· Tunc mr̄ adhuc pꝛoba
alio ſigno· Tu eni̅ hēs veſtes pul-
ceꝛrimas· in quibꝰ mō mirabili đ
lectatur vir tuus· habꝫ etiā catu-
lum gratiſſimū· Si ergo veſte de
ſtructa ⁊ iterfecto catulo vir tuꝰ
non iraſcitur· ſignuꝫ erit tue libe-
rationis· q̄ cū feciſſet ⁊ vir ſuꝰ diſ-
ſikaſſet omino voluit vocare ama
ſiuꝫ· Tūc mr̄ pꝛoba· obſecro ⁊ alio
ſigno· ⁊ tunc facies qđ cupis· Vir
tuus debꝫ facē conuiuiū tali die·
in quo oīs nobilioꝛes ⁊ potentio
res iſtiꝰ terꝛe eſſe debent· tu gͦ li
gabis ſummitatem mappe ad cla
ues zone tue· ⁊ cuꝫ omnia fercula
erunt poſita· voca ꝓ oꝛdinatōnem
tuā ancillam· ⁊ ſurgēs ſubito oīa
pꝛoijcias ad terꝛā· Si vir tuꝰ hoc
totaliter diſſikauerit fac pꝰea qđ
affectas· q̄ cum feciſſet ⁊ oīs in-
uitati deturpati ⁊ ꝯfuſi receſſiſſēt
vir eius vocat barbitōſoꝛē ⁊ fecit
extendi in moduꝫ crucis bꝛachia
mulieris· ⁊ aptis venis de ea tn̄
fecit extrahi de ſangne ꝙ vix re-
ſpirare poterat· tūc mr̄i eam viſi-
tanti dixit· Nūc pꝛobaui iram vi
ri antiqui· nec curo facē amaſium
ſolū ꝙ viuere poſſim· Ita dico im
ꝑatoꝛ· tu eni̅ es ſenex· ⁊ hec vxoꝛ
tua vult facē amaſium· Et ideo ſi
duxerit te ad interfectōnē filij fa
ciliter· oīe ſcelꝰ aliud ꝑpetrabit
Tunc imꝑatrix magis turbata ex
auditis· Cū iꝑatoꝛ illa nocte fuiſſꝫ
ingreſſus cameram ipſa ꝓuoluta
ad pedes eius dixit· Obſecro dn̄e
vt occidatis me· qꝛ plus volo mo-
ri ꝑ vos ꝙ ꝑ filiuꝫ vīm vel ꝑ iſtos
ſapientes· vn̄ ipi conātur facē de
me· ſicut fecit q̄dā ſenaſcalcus de
vxoꝛe ſua· Unus rex fuit in terꝛa
mea· qui vocabat᷑ rex groſſus· qui
occupatus grauiſſima infirmita-
te ⁊ cum odiret ſumme mulieres·
nec ſocietate eaꝝ gauderet· cōſul
tum eſt ſibi vt faī̄liaritatē mlieꝝ
hiet· ⁊ vxoꝛem recipet· Qui vocās
ſenaſcalcū ſuum ei ipoſuit ꝓcura
tionē vxoꝛis· ⁊ intrim vt de mulie
re ꝓuideꝛꝫ ſibi· cui ſenaſcalcꝰ· qđ
dabit᷑ mulieri volenti ad te acce-
dere· tūc rex· trado tibi clauē the
ſauri ⁊ da q̄ntum tibi videt᷑· Tūc
ille auaricia motus· vxoꝛē ꝓpꝛiam
de nocte ſibi ſuppoſuit· ⁊ aduenie̅
te luce recuꝑare cupit quā nolēs
rex dimittere· cū eam fuiſſꝫ ituitꝰ
ꝯtra ſenaſcalcū ſuſpendi eū fecit·
Ita dico in ꝓpoſito· iſti ſapientes

cupiditate moti. voluerūt me ſup
ponere filio tuo. ſed ego attendi
ad tuū honorem ⁊ indignationem fi
lij. ⁊ indignationem ſapientum co n
tempſi. ⁊ video ꝙ meliꝰ mihi ac
cidiſſ3 ſi credidiſſem eis. Nūc ipa
tor ei ꝓmiſit vt in craſtinum occi
deret' iuuenis. Unde facto mane
cōuocata curia iuuenis ligatꝰ car
nifici traditur vt ad mortem feſti
nanter eū ducat. Qd aſpiciēs q̄r
tus ſapiens ſic ait. O diſcretō ro
manoꝝ vbi es mō. O diſcretio pa
terna q̄re receſſiſti. attēdat ergo
impialis dignitas quia tritꝰ ſum
ꝙ tibi accidet ſicut militi ſumme
diligenti vxorem ſuā. Cū ergo im
pator affectaret ſcire narratōnez.
ille nolebat dicē. niſi illo die diſ
ſitaret filij mortez. qui ānuens vo
tis eius. ait ſapiens. Dn̄e ciuitas
q̄dam eſt in terra mea. vbi eſt tal
ꝯſuetudo vt oīs inuenti in aliqº
loco vel tarreria poſt ſignū noct'
num factum. ſuſpēdunt' in craſti
num. ibi enī erat vnus miles qui
ſumme diligens vxorez ſuā extra
murum in quadā turri eam cuſto
diebat. Illa vero corruptioni va
cans dum feruor dormitōnis arri
puerat viruz. ſurgebat ⁊ ibat ad
corruptores ſuos. Qd cū vir per
cepiſſet ⁊ quia ipa in nocte receſ
ſiſſet clauſo hoſtio poſt eam. d' no
cte ꝯtemplabatur regreſſum. que
rediens ⁊ portā clauſam inueniēſ
ſupplicabat viro vt aperiret ſibi
ne curia inueniret eā ⁊ interficēt
me cum honore tuo. Tunc accep
to maximo lapide finxit ſe velle
ſubmergi in puteo. ⁊ proiecto ibi
lapide clam rediens iuxta hoſtiū
ſe abſcondit. Vir vero territus ti
mens ne hoc factum ſibi imputa
ret' ab amicis. accepto fune d'ſcē
dit vt extrahēt eam d' puteo ⁊ ſe
peliret. Qui cū fuiſſ3 egreſſus ap
to hoſtio. illa que latebat ingre
ditur ⁊ clauſit hoſtium poſt eam.
⁊ ſtans i feneſtra ait. ribalde nūc
dep̄hēduntur adulteria tua. quā
rogans vt apiret ⁊ nollet. intrim
venit curia ⁊ inuento viro cepit ⁊
in craſtinum interfecit. ita dico i
ꝓpoſito O imperator iſta vxor tua
fingit amorem ſummū. ⁊ hoc non
facit niſi vt detegātur ſua mala.
Unde inquantū poteſt nititur te
interficere ⁊ tuum imperium. ſpe
cialiter quando cognoſcas mali
cias ſuas. imperator de nocte ad
cameram imperatricis acceſſit.
que vix loqui valens. ſic ait impe
ratori. Heu miſera quomodo ſum
vendita. quia iſti cū aſtucijs ſuis
volunt me iterficere ⁊ auferre vi
tam meam vobis tam vtilem. Sz
nunc domine mi vobis eueniet ſi
cut cuidam regi terre mee.

¶ Fuit enim quidam rex in terra
mea habens ciuitatem pulcerri
mam ⁊ potentiſſimam. ad quam
venit Virgiliꝰ. fecit ibi duo mira.

Nam ignem otinue ardentẽ po-
ſuit in vna ꝑte ciuitatis qui abſ-
q3 lignis viuens nunꝙ̄ extingue-
batur·paupibꝰ p̄ſtabat ſubſidiuz
ſummuz· juxta ignem erat miles
eneus arcū extenſum hn̄s· jn cuiꝰ
collo hec ſcripta erāt· Qui ꝑcuſ-
ſerit me extinguam ignē· In alia
vero ꝑte ciuitatis virgiliꝰ erexit
columnaz ⁊ ſuꝑ columnam poſuit
ſpeculum·in quo rep̄ſentabantur
om̄s apparatꝰ·om̄s ↄgregatōnes
q̄ fiebant ad deſtructōnē illius ci
uitatis·⁊ q2 rex cicilie hēbat bel
lum cū iſto rege·nec poterat p2e-
ualere ꝓpter rep̄ſentatōnem ſpe-
culi·miſit aliquos clicos ad p̄di-
ctam ciuitatem ad videnduz per
quē modum capi poterat· qui ac-
cedētes didicerūt ꝙ vex erat de
igne ⁊ d̄ ſpeculo·⁊ ꝙ rex illius ci
uitatis erat ſumme auarus· Vnde
ad deſtructōnē ſpeculi vſi ſunt ta
li dolo·vnde reuerſi ad regē cici-
lie quinq3 cophinos plenos auro
req̄runt ab eo·quibus datis vene
runt ad ciuitatē in qua erat ſpe-
culum·⁊ in tribus annis ciuitatis
tria foſſa ꝓfūdiſſima de nocte fe-
cerunt·⁊ in vno vnū cophinum·⁊
in duobus alijs duos ſepelierunt
Et trāſactis aliquibus diebus ve
nerūt ad regem ⁊ p̄ſentauerūt ſe
ſuicio eius· Qui req̄rens de q̄buſ
ſcirent ſeruire· Rn̄derunt ꝙ de i
uentōne thezauri·⁊ q2 in toto mū
do nō erant tot thezauri ſicut i il
la ciuitate· ſi medietatē oim inuē

toꝝ daret eis ſuꝑ omnē hominem
mūdi eum ditarent· Qui gratis ꝑ
mittētes qd̄ optabāt poſt q̄ttuoꝛ
dies· Primus ad eū acceſſit ⁊ ait·
Dn̄e mi rex· in nocte ꝟtebar ſcia
mea ⁊ ↄgnoui ꝙ in tali poꝛtali ē
abſconditꝰ magnus thezaurꝰ·mit
tunt' nuncij thezaurus repitur·⁊
rex in amoꝛe clicoꝝ ſe firmat· Si-
cut ergo iſte jta ⁊ alijs de coſtis
alijs fecerūt· Tandem firmato re
ge in iſta opinione·om̄s ſimul ve-
nerūt ⁊ affirmauerūt ꝙ in tli poꝛ
tali ſubtus colūnam ſpeculi erat
īfinitus thezaurus·⁊ ne rex time-
ret fractōnem ſpeculi dixerunt ꝙ
cū appodiamētis ſtante colūna ⁊
ſpeculo ille infinitus thezaurꝰ po
terat haberi· Qui cupiditate mo
tus eis ↄſentiens·cū magna mul-
titudine hoim foderūt iuxta colū
naz·nec ꝑiclitabat'· eo ꝙ ꝑ ligna
maxima tenētur· Tandē in media
nocte ad ignem accedētes ꝑcuſſe
runt militē eneum·⁊ ignis q̄ erat
in ſubſidiū pauperꝝ extinctus eſt
ſtatim· Tandem accepunt ignem
alibi ⁊ poſuerūt in lignis q̄ ſuſti-
nebant columnā ⁊ ſpeculū·⁊ fugi
entibus illis colūna cecidit ⁊ ſpe
culum eſt confractum· In craſti-
num vero ciues attēdentes ꝙ ꝓpt
cupiditatē auri tm̄ bonum ciuita
tis fuit ꝑditum·ligātes regem·ꝑ
omia foꝛamia ſui coꝛpoꝛis cū au-
ro liquefacto implebāt· Nūc im-
ꝑatoꝛ attēdas ꝙ ſic eſt in ꝓpoſito
Actu em̄ hēs bellum cū filio tuo

cum filio tuo· Et in dignitate tua
imperiali duo ſunt·ſcilicet ignis
iuſticie·z ſpeculum·z illud ſpecu-
lum ſum ego que preuideo omēs
ꝓditiones tibi factas· Et ideo q̄d
faciet filius tuus· conatur me de-
ſtruere·z ideo miſit clericos iſtoſ
z ſapiētes·vnde ſi tu es nimis cu-
pidus audire verba eorum erit fi
naliter deſtructio tua· Tandem in
craſtinum ante diem ſurrexit im-
perator vt executionē mādaret mor-
tem filij ſui·ad cuiꝰ pedes ſe pro-
iciens·quintus ſapiēs ſic ait· Po
mine mi imperator non precipitet'
mors filij tui·ſed dicas obſecro ſi
tu vidiſti ꝙ opprimē volebat tuā
vxorem· Cui imperator·certe nō·ſed
hoc audiui· Tunc ſapiens·nūc cer
te video ꝙ tibi eueniet ſicut bur-
genſi de pica ſua·quā narratōnē
affectans ſcire Imperator·poſtulat
ſapiens vt ſaltim illa die mors fi-
lij differatur z dato dono ſapiēs
ſic dixit In terra mea fuit burgē
ſis habens picam que omnia que
fiebant in hoſpicō ſuo domino re-
ferebat· Et quia vxor burgenſis
habebat amaſiuz·z hec pica vidē
do eum ingredi ſuo domino retu
liſſet· Domina igitur īdignata pꝰ
receſſum viri ad aliquas ptes lō-
ginquas·vſa eſt tli aſtucia· Acce-
pit eniz picam z poſuit imediate
iuxta tegulas·z miſſa ancilla ſup
tegulas cuz marcello tonitrua vi-
ſa eſt facere chorußcatōnes cū p-
iectōne aque pluuiam finxit·Tan-
dem reueniente dn̄o pica ex tem
peſtate ficta nullū ſolacium ei fe-
cit·qui eam apprehēdens·cū cale
feciſſet z pauiſſz eaz·pica incepit
dicere tonitrua chorußcatōnes plu
uie fuerūt hic· Tunc dn̄s requirit
ſi eſſz verū·z domina rn̄dit ꝙ non·
qui accedēs vlterius ad vicinos·
ſcita veritate ꝙ tempꝰ tranquillū
ꝯtinue fuerat·ait vxori· Modo po-
teſtis ꝑcipere ꝙ̄ ſtultum erat cre
dere in alijs iſti aui· vnde pacem
nō hēbimus q̄ndiu viuat· tūc mi-
les volens placere vxori picam i-
terfecit que erat cuſtos ſui hoſpi
cij· Hec pica eſt filius veſter q̄ re-
uelabit mala vxoris veſtre· z ido
ip̄m nititur interficē cum doloſi-
tatibꝰ ſuis· Cunq̄z illa nocte impa
tor ingreſſus fuiſſz ad imperatricez
illa ſciſſis veſtibꝰ· diſſoluto crine
dicebat affectare mortem eo ꝙ i-
perator non tenēt verbuz ſuū de
morte filij · Vn̄ dn̄e apte ꝯgnoſco
ꝙ iſti excecauerūt iuſticiā veſtrā
ſicut ſeptē ſapiētes excecauerūt
herodem regē· Fuit em̄ quidā rex
in hierl̄m herodes nomine· z iſte
ſic adheſit ſeptem ſapiētibꝰ vt p̄-
ceptum darz in toto regno ſuo vt
oēs faciētes ſomnia ad eos acce
derent ꝓ expoſitione z darent d-
narium auri· Qui cum fuiſſent di-
tiores rege fecerunt eum faſcina
ri tali faſcinatōne vt q̄ncunq̄z ap
propinquabat ad portalia ciuita
tis perdebat viſum· Sed redeun
do ad domum ꝓpriam recupabat

Hoc aũt ideo fecerãt vt eo mor-
tuo ſibi diuiderẽt regnuꝫ·ſic gͦ p
decẽ ãnos fuit herodes ꝙ ciuita
tem ñ eſt ĩgreſſus ·Pñ gͦ quadã
die eſſꝫ i ſolacio dixit herodes ſa-
pientibꝰ omĩ pplo ꝛ natiõi pnũ-
ciatis futura·ꝛ declaratis cogita-
tiones eoꝝ· Et ideo ſub pẽa mor-
tis pcipio vobiſ vt dicatis mihi q̃
ſit cã q̃re pdo viſum qñ appꝛoxia
bo ad poꝛtalia ciuitatis·qui petẽ
tes ĩducias dũ nõ iueniſſent illũ
qui fecerat illã ĩcãtatõneꝫ·vene
rũt ad vnũ merlinũ nomĩe·qui d
mre ſine pře erat natꝰ·ꝛ qꝛ iſte re
uelabat qdcunqꝫ ſecretuꝫ offerũt
donaria vt declararꝫ cãꝫ excecatõ
nis·qui cũ aſſerẽt ſe ſcire cãꝫ· ſed
eã nõ reuelaret niſi regi·ducunt
eũ ad regẽ herodẽ·Tũc herodes
ĩtrogauit cãꝫ· Merlinꝰ reſpõdit
Exeãt oms iſtud hoſpitiũ ꝛ ĩgre
diamꝰ ſoli camerã tuã ꝛ ibi reue-
labo factũ clare· Cũqꝫ factũ eſſet
vt merlinꝰ dixerat iuſſit remoue-
ri lectuꝫ regiũ·ꝛ ſoli exñtes ĩ ca-
mera eleuauerũt lapidẽ vnũ ſub-
tus quẽ erat teſtudo pua·ꝛ ĩ me
dio erat ignis·ꝛ ſup ignẽ olla bu
liens·ꝛ ĩ circuitu ignis ſepteꝫ ĩ
flatoꝛes cuꝫ follicibꝰ accẽdentes
ignẽ·Tũc merlinꝰ q̃ndiu iſta olla
erit ſup ignẽ tãdiu ſine excecutõ
ne nõ poteris egredi citateꝫ· ſꝫ ſi
ollã amoueres ñ amotis ĩflãtibꝰ
ſtatiꝫ moꝛtuꝰ eſſes·Cũqꝫ rex q̃rẽt
p quẽ modũ poſſꝫ fieri·rñdit mer
linꝰ ·Iſti ſeptẽ iſufflãtes ſunt·vij·
demones qui ſunt hic poſiti ad p̃
ſapiẽtuꝫ tuoꝝ· Si gͦ occides vnuꝫ
ſapiẽteꝫ vnꝰ iſufflatoꝛ recedit·Si
vero oẽs recedũt ꝛ tunc remoue-
bis ollã ꝛ eris curatꝰ· Et vt cogno
ſcas deceptõeꝫ eoꝝ exeamꝰ foꝛas
aliq̃ntulũ ꝛ ſtati i foꝛibꝰ pallacij
affuit iuuenis q̃·vij·ſapiẽtes q̃re-
bat p ĩtptatõne cuiuſdaꝫ ſomnij
ſibi dixit ꝛ ĩtptatõeꝫ ſomnij ſom
niũ tuũ tale fuit· Videbatꝛ tibi ꝙ
tu eras i ripa fõtis· ꝛ duꝫ aſpicẽs
claritatẽ fõtis ĩtraſti eius aq̃·ꝛ
ibi ĩ qͦdaꝫ foꝛamĩe riuos aureoſ
aſpiciebas· iſta ripa ẽ talis terra
tua ſita iux̃ tale fluuiũ ĩ q̃ eſt ar
cha lapidea plena thezauro·ĩ q̃
fodiẽdo dũ manũ imiſeris cogno
ſceſ maifeſte ſomnij veritatẽ·Pro
ba gͦ ꝛ pꝰea vade ad ſapientes ꝛ
videbis quid de ſomnio dicent·ꝛ
ſtatim referes regi ꝛ mihi·qui cũ
inueniſſet thezaurũ ꝛ ſommum ſa
pientibꝰ explicaſſet·ꝛ illi cuꝫ mẽ-
dacijs euaſiſſent· facta relatione
ad regem·ait Merlinꝰ· Fac ergo
quod tibi dixi· Cum fuiſſet antiq̃-
oꝛ ſapiens vocatus·ſecrete ꝛ iter
fectus·ſtatim vnus ſufflatoꝛ eua-
nuit·ꝛ ideo omnes illi occidũtur·
ꝛ oms ĩſufflatoꝛes euanuerũt·Et
ſic extincta igne ꝛ olla depoſita
herodes ĩgredi ꝛ egredi potuit
ciuitatem abſqꝫ pditõne viſus·Jõ
dico tibi ⁊ ipatoꝛ iſti ſapiẽtes ex
cecauerũt te ne poſſes igredi ad ĩ
terfectõneꝫ filij tui·interfice gͦ eos
prio ꝛ tũc clarẽ videbis ꝙ iiuſtũ ſit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

filiũ tuum conſuare ad vitã· Tũc
ĩpatoꝛ· optime locuta es· ⁊ ꝓmit-
to deo ⁊ tibi vt infecto filio etiã
ipſi cras occidentur· ſummo mane
añ clarum diem jmpatoꝛ ſurrexit
filium carnifici tradidit· ⁊ ait vt
non regredetur ꝓpter verbũ alicꝰ
quouſqꝫ filius eẽt interfectꝰ· Tan
dem cũ ducẽtur ad moꝛtẽ· hoc vi
dens ſextus ſapiẽs qui nõduꝫ ſur
rexerat· aſcẽdit equũ ⁊ ꝑuenit ad
eos extrahẽs anulũ de digito du
ctoꝛi exercitꝰ dedit vt ꝯſuarꝫ iu-
uenem quouſqꝫ fuiſſꝫ cũ jmpatoꝛe
locutꝰ· Qui ad jmpatoꝛem feſtinꝰ
curꝛens pꝛoſtratꝰ coꝛam eo coꝛaꝫ
nobilitate roãnoꝝ icepit clamaꝛe
tanꝙ furioſus dicẽs· Heu cur ele-
cta nõ diſſoluũtur de tanto faci-
noꝛe· q2 innocens occiditur ꝓpter
verꝝ· falſum vnꝰ malicioſe mulie-
ris non ꝓbato facto nec ſuato oꝛ
dine iuris· Sꝫ nunc apte ꝯgnoſco
ꝙ tibi eueniet ſicut militi iuueni
diligenti vxoꝛẽ ſuam· Cũqꝫ jmpa-
toꝛ affectarꝫ ſcire factum· ait ſapi
ens· Quõ loqui potero vt tam bo
nus diſcipulus ducatᷣ ad moꝛteꝫ·
Jube ergo euꝫ reduci ad carcerẽ·
⁊ hodie differatur moꝛs eius. Et
dicam tibi poſtea mirabile docu
mentũ· Completis omnibꝰ ad vo-
luntatẽ ſapiẽtis. Sextus ſapiens
ſic ait· In terꝛa mea erat quedaꝫ
ciuitas in qua ꝑ regem extitit oꝛ
dinatum vt omis vicariꝰ ꝑ totam
noctem cuſtodirꝫ infectos ꝑ cu-
riam· ne ab aliquo poſſent furari·
⁊ ſi caſu aliquo ciuitatẽ ingrede-
rentᷣ iterficerẽtur ſine dilatione
aliqua· In illa ciuitate erat vnus
iuuenis miles· qui cũ pulcerꝛima
iuuencula cõtraxerat· ⁊ tm̃ ſe mu-
tuo diligebant· vt amoꝛ non poſſꝫ
ymaginari· Tandẽ poſt annũ moꝛ
tuus eſt miles iuuẽis· ⁊ tãtus do-
loꝛ inuaſit vxoꝛem ꝙ poſita ſuper
ſuũ ſepulcrũ non poterat remoue
ri ꝑ quacũqꝫ neceſſitate ab aliqᷣ.
Quõ attẽdentes amici domũculaꝫ
ei fecerunt ſupꝛa ſepulcꝝ viri i q̃
vxoꝛ viri ꝯtinue moꝛabatᷣ· ⁊ ei ab
amicis miſtrabãtur neceſſaria vi
te· Cũqꝫ poſt menſem de nocte me
dia fuiſſꝫ· exoꝛta tempeſtas maxi-
ma· ⁊ vicariꝰ ville ꝓdita ſua ſocie-
tate· ⁊ grauitateꝫ tante tempeſta-
tis non poſſꝫ ferꝛe· ingreſſus ciui-
tatem nec tñ auſus eſt igredi do-
mũ ꝓpꝛiam· nec cuiuſcũqꝫ alterꝰ·
ſed vagãdo hinc inde hitaculum
huiꝰ mulieris ſtantis ſupꝛa ſepul-
crum viri finaliter eſt ingreſſus·
⁊ eam exhoꝛtans· ⁊ cõſolatõneꝫ ꝓ
uocans a pulcritudie illiꝰ mulie-
ris· ⁊ facunditate verboꝝ mõ mi-
rabili eſt tracta in coꝛde· ⁊ iõ cuꝫ
hylaritate vultus incepit cum in-
terꝛogare ſi vxoꝛem hꝛet· Tunc vi
cariꝰ· Dña nõ miles ſum ſed vica-
rius illiꝰ ciuitatis· nec eſt mulier
viuens cum qua libentiꝰ cõtrahe
rem ꝙ̃ vobiſcum· Tũc ipſa. recede
q2 dies iam appꝛopinquat ⁊ voca
cras ꝑentes meos ⁊ ipone eis vt
cras educant me de iſto hitaclo

ad domum ꝓpam·⁊ tranſacto ali-
quo tempe ero vxoꝛ tua. Cūqꝫ vi-
carius receſſiſſet ⁊ veniſſet ad cu-
ſtodiaꝫ ſuſpēſoꝛum reperit ꝙ vnꝰ
erat motꝰ in illo intervallo·de quo
rex plus volebat vt eius punitio
mōſtraretur·Qui ſubito eſt regreſ-
ſus ad dominam licentiam pecijt
fugiendi·Et timebat ꝙ loco fura-
ti in patibulo poneretur· Tūc mlier
apporta ligones vt fodiēdo eum
extrahemꝰ virum nouiter hic ſe-
pultum·⁊ ponamꝰ in patibulo no-
uiter furati·Dū extra foſſaꝫ fuiſſꝫ
ductus·ait vicarius·nihil facimꝰ
quia qui amotus eſt de patibulo
vulnus maximum habebat in ca-
pite·⁊ quia iſte non habet timeo
vt fraus ↄgnoſcatur ·Cui mulier·
Extrahe gladiū tuum ⁊ ꝑcute ca-
put eius·et imprime ſimile vulnꝰ
in eo·Cumqꝫ ille abhoꝛrēt·illa ac-
cepit gladium·⁊ habita infoꝛma-
tione de figura vulneris atrociſſi-
me caput viri percuſſit·⁊ vnacum
vicario ad patibulum poꝛtauit·⁊
eum i furcis ſuſpendit·Tūc vica-
rius attendens ad eius maliciam
dum fuiſſet eam abuſus contra-
here contempſit cum ea·ita dico
tibi O imperatoꝛ poſtq̄m filius tuꝰ
fuerit moꝛtuus ⁊ tu ſolueris debi-
tum moꝛtis · hec peſſima mulier
cum alio contrahet· nec recoꝛda-
bitur de te ſicut de cane· Tūc im-
perator·magna eſt doloſitas mu-
lieris·Tunc congregans impera-
trix omnes pꝛincipes ⁊ parentes
cum maximis lacrimis pecijt licē-
tiam fugiendi de terra ex quo no-
lebat inimicos ſuos delere. Tunc
imperatoꝛ·Pꝛomitto tibi abſqꝫ du-
plicitate ꝙ cras ante diem moꝛia-
tur filius meꝰ·Et illa·Domine fre-
quenter pꝛomiſiſtis mihi talia· ſꝫ
ſcio ꝙ nihil facietis quouſqꝫ vo-
cabis·acciderit illd quod accidit
cuidam militi de terra mea de fi-
lia ſua·Fuit quidam miles qui ha-
bens filiam pꝛedilectam in ſua iu-
uentute eam coꝛrigere contemne-
bat· Tandem hec impḡnata a quo-
dam ſcutifero·⁊ miles ꝓpter pau-
pertatem quam habebat non au-
debat ſe vindicare de eo filiā ſuā
verberauit ad moꝛtem·⁊ curata
dimiſſo patre fugit ad terram lō-
ginq̄·Tandem inſequit̄ a patre ⁊
inuenitur in domo cuiuſdam pꝛin-
cipis·Quod filia attendēs acceſ-
ſit ad dominam terre ⁊ ad pꝛinci-
pem in cuiꝰ hoſpicio moꝛabatur·
⁊ dixit de ſuo patre ꝙ erat ribal-
dus·qui ſecutus eam fuerat per
partes diuerſas vt eam coꝛrum-
peret·Tunc miſer pater capitur·
⁊ in patibulo ſuſpenditur· Tūc illa
attendens patrem ſuum eſſe moꝛ-
tuum clam ad terram ꝓpꝛiam eſt
reuerſa in ſuis immundicijs per-
ſeuerans· Sic erit de te O impe-
ratoꝛ ſi permittas filiuꝫ tuum e-
uadere ne cras occidatur omino·
Et quia ſeptimus ſapiens intelle-
xerat ꝙ an̄ diē diſcipulus debat
moꝛi an̄ foꝛas pallacij ꝑnoctauit.

Et dūm circa aurorā iuueīs du
ceret̄ ad mortē·ſeptim⁹ ſapiens
dato denario aureo carnifici vt
differret mortē ſic locutus eſt im
patori·D impator nunc dies exul
tationis eſt tibi ⁊ exponā me mor
ti·niſi dicam tibi tales bonos ru
mores ⁊ ita letos ꝙ i vita tua nū
ꝙ ſites audiſti· Hʒ hoc non face
rē niſi duo donaria ↄcedēs mihi
Cum requiſiſſet q̄ eſſent donaria·
Rñdit ſapiens·Primū donum ē
vt hodie nō moriat̄ fili⁹ tuus·Se
cundū donū eſt vt ab iſta hora vſ
qʒ cras ad talē horam nō loq̄ris·
nec videas vxorem tuā· Cū h° cō
ceſſiſſet ⁊ iuramento firmaſſʒ·ait
ſapiēs·Dn̄e mi impator vos hēbi
tis filiū ſanctū prudētiſſimū ⁊ bo
nū·⁊ hūc de⁹ ꝓbare voluit·Vnde
ſi ꝑ iſtos·vij· dies trāſactos locu
tus fuiſſʒ·ſtatim mortu⁹ cecidiſſʒ·
q: iam cras erūt trāſacti·expono
me morti ⁊ ponatis me ſtatim in
carcere cū eo niſi cras loq̄tur me
lius ⁊ ſapiēti⁹ ꝙ aliq̄s hō viuens
intrim de patibulo iuuenis redu
cit̄ ad carcerē·Et cū trāſirʒ corā
pr̄e ſuo·pi p̄ gaudio flens ⁊ expe
ctata bn̄dictōne· ſapiēs ſeptimus
ſic ait·Dn̄e mi i terra mea fuit q̄
dam burgenſ hn̄s filiū de prima
vxore·cui inidēs nouerca·vt poſ
ſet eū ↄfundē furata fuit ciphum
aureū q̄ iuueni ad cuſtodiendum
fuerat tradit⁹·⁊ poſuit intra ſtra
mētum camere iuuenis·P⁹ aliq°s
dies nouerca vir̄ excitat ad ſcru
tandum camerā iuuenis·tū ꝓpter
hoc·tum ꝓpter alias malicias ſƚe
impoſitas a nouerca ſubmergit̄
⁊ de mādato patricide· Cūq; pen
tes iuueis ſubmerſi h° ſciuiſſent·
interfecerūt nouercā·parētes no
uerce inſfecerūt burgēſem ⁊ ita
filius ⁊ nouerca ⁊ pr̄ mortui ſunt
Si g° tu interficis filiū tuū·parē
tes interficiēt impatricē·pentes
impatricis inficiēt te·Fuge ergo
tua ꝓmiſſuʒ ne eam audias ⁊ eui
tētur tot mala·tūc impator equū
aſcēdens ad nemus diſtans ꝑ ve
natione acceſſit·⁊ q: in nocte non
eſt reuerſus·impatrix triſtis dum
ſummo diluculo vellet ire ad eū
vt inſtaret ꝑ morte iuuenis·Cuſtoſ
carceris clamare incepit ꝙ filius
impatoris rectiſſime loq̄batur·va
dunt curſores ad impatorē·⁊ ille
feſtinanter venit·⁊ educto filio d̄
carcere filius proſtratus corā eo
ait·Pater mi indulgeat tibi deuſ
grauamina mihi facta iniuſte·et
nunc poſtulo iudicium ↄuocatō
ꝑlamenti vt percipias quanta ſit
iniquitas vxoris tue·⁊ quanta ſit
innocentia mea·Tunc pater vocē
dulciſſimam filij audiens deoſcu
lans ⁊ ruens ſuper collū eius cū
fletu iuſſit eū indui ipialib⁹ indu
mētis·⁊ ↄuocato ꝑlamēto·fili⁹ i p̄
ſentia oīm retulit q̄ ſibi dixerat
ſua nouerca· ⁊ iō iuſticiā poſtula
bat·ecōtra illa negabat·⁊ aſſere
bat oīa eē vera q̄ ipa dixerat·q̄re
dant̄ pugiles pro vtraqʒ parte·

Et quia pugil impatricis ꝑ pugi-
lem filij fuerat deuictus. ipā cap
ta cū duceretur ad ignem ꝯfeſſa
eſt plenariam veritatem de impo
ſitione ſ̄ra·z ait· Nūc veritatē ex
piat ſomnij mei. Videbatꝛ ei mihi
ꝙ ſerpēs egrediebatꝛ de ore meo
z ſeptem aues inſeq̄rētur ſ̄ꝑentē
Cunqꝫ cū adiutorio aquile cepiſ-
ſent ſerpentem· z reduxiſſent euꝫ
ad me·vnacū eo ardebā in igne·
Hic ſerpens eſt ſ̄ritas mea· Sep-
tem aūt aues ſunt ſeptem ſapien
tes.aquila filiꝰ tuus qui denuda-
uerat ſ̄ritatem meā· Tandem cuꝫ
combuſta fuerat·z rediſſent cum
magno gaudio dū ꝑabantur ciba
ria vt aliquā pulcram narratōnē
ꝓponat· Tūc filius in hūc modum
ꝓferre icepit· Vi vnus miles fuit
z dn̄s vnius caſtri ·qui filium ha-
buit tante ſubtilitatis vt voces a
uiū ſic intelligēt vt voces huma-
nas. Et q2 caſtrum pr̄is erat inſu-
la maris. Dum quadā die omnes
irent ad caſtrum z aues m̄re cā-
tantes ſeq̄rentur nauem· dixit pr̄
filio z vxori·ꝙ mirabilis ꝯtus eēt
intelligē iſtas aues. Cui filiꝰ. Ego
optime quid dicūt intelligo. Cui
pr̄. Obſecro expone z reuela· Tūc
filius rn̄dit· Dicūt ꝙ vos veietis
cū domina m̄re mea ad tātā pau-
ꝑtatem ꝙ panem non habebitis
ad ꝯmedēdum· Et ego veniam ad
tam nobilem ſtatuꝫ·vt ꝑ lotione
manuū detis mihi aquam. Tūc pr̄
indignatus eum ꝓiecit in mari

et inuento poſtea de naufragio a
nautis de ſardinia eſt eleuatus a
mari· z tandem venditus cuidaꝫ
militi de cicilia· Pr̄ vero ꝓpter ſce
lus z ꝓiectōnem iuuenis a ſuis
hominibus eſt exhēdatus a caſtro.
z cuꝫ vxore apud ciciliaꝫ eſt exilio
relegatus· Tūc tres corui ſeq̄ban
tur regem cicilie quo ibat.z quia
ꝑ quinqꝫ annos tenuerāt hoc.nec
de die nec de nocte dabāt ei req̄-
em· Fecit preconizari rex vt q̄cun-
qꝫ veraciter exponeret ſibi p̄ſagi
um coruoꝝ z cauſam ſequele· ipe
daret ſibi filiam ſuā cū medieta-
te regni ſui· Tūc iuuenis hꝰ audi-
ens acceſſit ad militem dn̄m ſuū
rogando vt p̄ſentaret eum regi·
Et q2 ipe ſciebat ſignificatōnem
coruoꝝ· Tunc miles gauiſus p̄ſen
tauit eum regi ſupplicādo iuueni·
vt hito bono et medietate regni
non eſſet imemor ſui.tandem rex
requirit cauſam·iuuenis vero re-
quirit cōfirmatōnem ꝓmiſſi.q̄ fa-
cta iuueis ſic ait. Hic ſūt duo cor-
ui z vna corua.vnꝰ antiquus.z al
ter iuuenis.vn̄ antiquus laſciuijs
vacans coruam hanc dimiſit cum
qua diu cohabitauerat.z coniun-
xit ſe iunioribus . Iſte coruus iu-
uenis hāc derelictā ab alio ī ſuaꝫ
recepit ac nutriuit z protexit vſ-
qꝫ nunc. z quia antiquior coruus
dimiſſus eſt a iunioribꝰ. nūc vult
recuperare iſtam quam gratis et
abſqꝫ culpa dimiſit·eo ꝙ non po-
teſt inuenire aliam coruā iuniorē.

⁊ nititur auferre ab iſto q₂ ſic eã
ꝑtexit. Et q₂ iſte iunior modo non
vult eã dimittẽ. ſequũtur te. ⁊ re-
quirũt iudiciũ cui⁹ deb₃ eſſe. tũc
rex hito cõſilio. ⁊ ꝯuocatis coruis
ad p̃ſentiam ſuã dedit ſniã₃ vt iu
nioris corui eſſ₃ corua nõ ãtiquoris
Tũc antiquus ſolus receſſit ⁊ iu-
uenis cũ corua ſiliter. Tũc iuueni
datur filia regis. ⁊ militem dñm
miorem in ſuo hoſpicio ꝯſtituit. tã
dem ſic ſublimatus eſt ad tm̃ ho-
norẽ dũ quodam mane eq̃taret p
meſſanam vidit p̃rem ⁊ m̃rem ſe-
dere ad portã cuiuſdam hoſpicij
in viliſſimo hitu. ⁊ non ꝯgnit⁹ ab
eis. S₃ ipe eos ꝯgnoſcens deſcen
dit ⁊ miſit p cibarijs vt in domo
eaꝝ prandẽt. qui portãtes aquã₃
ad ablutõnẽ manuũ₃. ⁊ accepiſſet
a p̃re ⁊ m̃re aquã₃. Dum sediſſent
ad menſã₃. ait iuuenis p̃ri. qua pe
na dign⁹ eſt p̃r qui talem filiũ ſi-
cut ego ſum interficit. Cui p̃r. Nõ
poſſent ſatis multiplicari pene ꝯ
tra enormitatẽ tanti p̃cti. Cui iu-
uenis vos eſtis ille qui proieciſtiſ
me in mari ꝓpter declaratõnẽ vo-
cum auiũ. ⁊ ideo non reddam vo-
bis malũ pro malo. q₂ a deo ordi-
nata ſunt illa. Ita dico p̃r. Si mẽ
feciſſes me malũ tibi pcuraſſes. ſ₃
deus me cuſtodiuit a tanto malo

De fide.

1. Fides multas pfectõnes i
ducit in nobis. Primo ẽ
veritatis ꝯformatiua. Legitur i le
gẽda lũbardica. q dũ quidã Eps
miſſam celebraret vidit tres gut
tas clariſſimas equalis magtudi
nis ſup altare emiſſas. q̃ ſimul de
fluẽtes in vnam gẽmam ſunt vni-
te q̃ cũ in medio crucis poſita ſta
tim ceteri lapides corruerũt. tũc
Eps cõfirmatus eſt ad credẽdum
vnitatem in eſſencia. ⁊ trinitatem
in pſonis. Scdo eſt fortitudi-
nis donatiua. Legit' in geſtis Co-
mitis montis fortis. q dũ ipe pu-
gnans p fide ſol⁹ i vno caſtro ſo-
lus fuiſſet obſeſſus cũ paucis. die
quadã exiens ad ꝯflictũ vidit cõ
tra ſe multitudinẽ hoſtiũ ĩfinitã₃
Cũq₃ rogarẽ₃ deum p adiutorio. af
fuit ei domicella pulcerrima mit
tens multa iacula contra hoſtes
Qui dũ deuicti fuiſſent. ⁊ fuiſſ₃ in-
terrogata q̃ eſſ₃. rñdit. Ego ſum fi
des vera. Item ad idem. Qui
dam rex voluit edificare turrim
fortiſſimã. ⁊ dum ꝓieciſſ₃ fundam
tum. ⁊ turris ſtatim incipet cadẽ
cõſilium recepit a quodam ſapiẽ
te. q nunq̃ firmũ fundamtũ₃ poſ-
ſet facere. nec turris poſſ₃ fortitu-
dinẽ hre. niſi puer virgo ⁊ inocẽs
ſubtus fũdamentũ₃ ponẽtur. Qd
cũ fuiſſ₃ factum. ⁊ turris fuiſſ₃ cõ-
pleta. tãte fuit fortitudis vt nec
machine ei nocerent. Iſte dñs eſt
ſpũſſanctus. turris. fides. locus ꝛa
buloſus eſt mũdus in quo pfecte
radicari non potuit quouſq₃ dĩ fi
lius in fundamtum fuit proiect⁹

¶ Tercō eſt donoꝝ accumulati-
ua· Miles quidā viſitans reliqīas
cuiuſdam abbacie·dum coꝛ beati
Auguſtini oblatum ſibi fuiſſ; ad
oſculādum·⁊ quidā legeret in q°-
dam libꝛo de trinitate·ſtatim coꝛ
in pixide icepit ſaltare p̄ gaudio·
Tunc miles·q̄ntum gaudium pōt
habere in celis eius anima cū ſic
letatur in terꝛis· ¶ Item domi-
cella quedam currēs ad martiriū
dum fuiſſet interꝛogata a quodā
infideli quo iret·reſpōdit·amicu;
meum querē·Tunc infidelis·mit-
tatis mihi vnu; capellum de his
roſis que dabūtur vobis ab ami-
co veſtro· Cūq; fuiſſ; martirizata
ſtatim affuit cum cophino pleno
de roſis dicēs·hoc tibi mittit ſpō
ſus meus· ¶ Item ad idem ·Le-
gitur ꝙ quida; ſapiens heſitans
circa ea que erant fidei non dubi
tando ſed inquirēdo·⁊ creditur ꝙ
fuit beatus Dyoniſius poſitus in
extaſi· vidꝫ viridarium pulcerri-
mum·in quo lic; eſſent mlte arbo
reſ pulcerꝛime ·vna erat ibi excel
ſioꝛ hn̄s folia aurea infinite pul-
critudīs·Cūq; requirēt a ductoꝛi
que eſſ; illa arboꝛ·Audit·iſta eſt
fides·ficus rubei ſunt martiriſati
ones ⁊ toꝛmēta xp̄i ⁊ ſanctoꝛum·⁊
q°t vides folia deaurata ·tot pn̄t
dici laudes de fide·Nam fides ē
poꝛta celi ·poꝛta virtutum· poꝛta
dei·thezaurus abſcōditus· pulcri
ficatio intellectus·mrimonium di
⁊ anime anulus aure9· virginitas
montin·pꝛimogenita v̄tutum·ſcu
tum firmiſſimum contra hoſtes·
vexillum erꝛoꝛis·medicina vulne-
ris·oculus anime·lux dirigēs·ſca-
la paradiſi·columna nubis·ſtella
cardinalis·coꝛona honoꝛis habēſ
quinq; floꝛes ſcilic;·conſilium in-
tellectum·pꝛudentiam· cognitōe;
⁊ foꝛtitudinem· Fides eſt initium
vite·radix ſalutis humane· ⁊ bo-
noꝛum omniū mater· ¶ Quarto
eſt erꝛantium directiua· Legitur
ꝙ vir quidam katholicus fide ar
matus·ſed lr̄arum ignarus· dum
inter hereticos ⁊ infideles loque
retur de deo·Affuit quidam pe-
ritiſſimu9 hereticus ⁊ eloq̄ntiſſim9
⁊ du; vellet repꝛobare eius dicta
iſte ad celos oculos eleuans·ſic
ait· Pꝛecipio tibi in virtute fidei
catholice·vt nullum verbū expꝛi
mas contra fidem·Qui ſtatim ef-
fectus mutus loqui non potuit·
ỹmo lucem vidit deſcendere que
illuminabat illum fidelem de tri
nitate loquentem ·Tunc heretic9
compunctus cōuerſus ad chꝛiſtū
erꝛoꝛes foꝛtiter extirpauit· ¶ Itē
hereticus quidam videns Epiſco
pum xp̄ianoꝛum miracula facien-
tem·cecos illuminantem·⁊ lepꝛo-
ſos mundantem·doluit·quia Ep̄s
hereticoꝛum non faciebat ſimile·
Cunq; diſcere erꝛoꝛes diſcurꝛiſſ;
terꝛas·finaliter perdidit oculos·
⁊ coact9 eſt petere ſubſidiu; Epi
fidel·Qui gr̄is ⁊ cū deuotōe ipm

illuminans· tanta virtus fuit im=
preſſa i mente eius·vt p omnia lo
ca diſcurrēt in quib9 ſemiauerat
errores·fidē katholicam ɔmendā
do. ¶Item ad idem. Legit᷑ in le=
gēda beati Petri martiris·ꝙ dū
p̄dicaret de fide·ꝛ eloq̄ntiſſimus
hēticus cū hōībus apperentib9 re=
ciperet ei reſiſtē. Facta orōne a bea
to Petro·ſic balbutiēs fact9 ē hē
ticus·vt fatuus ꝛ amēs ab omib9
credētur· ¶Quinto eſt honorum
ſubleuatiua. Legit᷑ in li·de v̄tuti=
bus ꝙ fuerūt duo homies qui aſ
ſociauerūt ſe in via. vn9 mag9 ori
entalis ꝛ alter iude9. Mag9 equi
tabat mulam quaꝫ nutriuerat ad
palacium ſuuꝫ·q̄ portabat oia ne=
ceſſaria ſua quib9 indigebat via=
tor· Iudeus vero icedebat pedeſ
non hn̄s cibum neqꝫ alia neceſſa=
ria. Dum g° fabularētur i via·di=
xit magus iudeo. Que eſt lex tua·
ꝛ q̄ fides tua. Rn̄dit·iude9 ſum·
ꝛ credo ꝙ in celis eſt de9 quē ad=
oro·ꝛ expecto ab eo omne bonum
anime mee ꝛ remuneratōnē. ꝛ ill
qui coicant mecum in lege ꝛ fide
mea. Et credulitas mea eſt·ꝙ qui
diſcrepant mecū in fide mea·lici=
tum eſt mihi tollē ſanguinē ſuuꝫ·
pecuniā ſuam·ꝛ oīe ſuū·i·vxoreꝫ·
parētes ꝛ genitores· Inſup ē ma=
ledictū mihi ſi ſeruo ei fidem·vel
iuuo ip̄m·vel facio ſecū miam·vel
parco ei·Cōſeq̄nter inquit iudeuſ
mago· Demōſtraui tibi iam fideꝫ
ꝛ legem meā·redde ergo me cer=
tum de fide ꝛ lege tua· Cui mag9
Fides ꝛ credulitas mea ē hec· In
principio volo mihi bonuꝫ ꝛ filiis
generis mei· nolo alicui creature
dei malū. neqꝫ ſeq̄ntib9 legē meā
neqꝫ etiā diſcrepātib9 mecū i ea=
dem·ꝛ credo equitatē ꝛ miam ſ=
uandā cuilibet viuenti·ꝛ nulla in
iuria placꝫ mihi. Videt᷑ etiā mihi
ꝙ ſi malum accidat alicui viuen=
tiū ꝙ illud malum ɔtingat mihi·
ꝛ me ɔturbet· Affecto etiā pſperi
tateꝫ ꝛ incolumitatē ꝛ felicitateꝫ
accidē omnib9 hominibus vniuerſa
liter·tūc iude9. Quid ſi iniuria vt
offēſa fiat tibi· Cui magus· Scio
eſt deus iuſt9 bonus ꝛ ſapiēs. cui
nihil latet·nihil ſecretū·nihil pe=
nitus celatur de his q̄ latēt i cre=
aturis· Qui remunerat bonos iux̄
ſuas bonitates·malos vero ꝛ trāſ
greſſores punit iuxta ſuas tranſ=
greſſiones·Cui iude9· Quare g° n̄
ſuas legem tuaꝫ· Magus dixit q°
modo fiat hoc·ꝛ iude9 rn̄dit· Ego
ſum filius tui generis·ꝛ tu vides
me ambulare peditē·fatigatuꝫ·ꝛ
famelicū·ꝛ tu es eques ſaturatuſ
ꝛ quietus·Cui magus·veritas eſt
hoc·Et deſcēdens de mula apuit
manticā·ꝛ extrahēs cibaria ciba=
uit eū· Deinde fecit eū equitare
eq̄taturam·poſtꝙ̄ vero bn̄ firma=
uit ſe in equitando iūxit calcaria
feſtinādo·relinquēs magum. Tūc
cepit Mag9 clamare· Expecta me
qꝛ ɔfuſus ſum· Iudeus vero dice=
bat· Nōne idicaui tibi legē meā

ꝛ eius ꝯditionē. ꝛ ego volo ſimiliter
ꝯfirmare ipſam opere. Tunc feſtina-
bat mulam. ꝛ magus ſeq̄batur ve
ſtigia ei⁹ dicens. O judee noli me
derelinquere in hoc deſerto ꝛ horri
bili ne moꝛe. ne foꝛte interficiar a
leonib⁹ ꝛ moꝛiar mala fame. ꝛ do
loꝛoſa ſiti. Age ergo miſericoꝛdiā
mecū ſicut ego miſericoꝛdiā egi
tecū. Judeus vero magis feſtināſ
equitādo ꝓcedebat. nec reſpicie-
bat retro. nec intēdebat dictis e⁹
nec ceſſauit judeus fugere donec
latuit viſum eius. Quando g° ma
gus deſpatus fuit de ſuccurſu re
coꝛdatus eſt ꝓfectōnis ſue legis
ꝛ fidei ſue ꝛ eius qḋ dixerat vidḋ
ſcꝫ ꝙ in celo eſt iuſtus judex. cui
nihil eſt occultum nec ſecretū. ḋ
his que in creaturis ſuis latent.
Dirigens ergo caput ſuū ad celū
dixit. Deus me⁹ tu noſti ꝙ credi-
di in te in tua lege. in tuis mādā-
tis ſanctificaui te ſicut precepiſti
Cōfirma ergo apud judeū laudē
meā in te. His dictis nō lōge iue-
rat magus. ꝛ ecce inuenit judeū
ꝓſtratum ꝛ eiectum de mula. con
fracta tibia ꝛ leſo collo. mula er-
go ſtabat ex oppoſito a remotis. q̄
videns magum cognouit eū dn̄m
ſuū ꝓpter mutercula ſuā. Equitās
ergo ipſam ꝛ derelinquens judeum
i doloꝛe moꝛtis recedebat. jude⁹
ergo clamās dixit. Bone fr̄ ꝓ deo
habe miam mecū. q꞉ ꝯfuſus ſum
ꝛ moꝛioꝛ. indigeo pietate. miſerē
ꝛ ſerua legem tuā q̄ contulit tibi
victoꝛiam q꞉ ſupaſti me. Tunc ce
pit eum magus increpare dicenſ
Tu maledicte. peccaſti in me. deli
quiſti me ſine mia. Cui jude⁹. noli
repꝛehēdere. q꞉ oſtendi tibi ꝙ hec
eſt lex mea ꝛ fides mea in q̄ cert⁹
ſum. ꝛ iueni parentes meos antiq°s
in hac lege ꝑſeuerātes. Tūc mi-
tus eſt eius magus. ꝛ poꝛtauit p⁹
ſe donec ꝑueniret ad locū deſtina
tum. ꝛ ipm tradidit genti ſue. qui
poſt dies aliquos expirauit. Au-
diens vero rex illi⁹ ciuitatis opa
iſti⁹ magi fecit eum vocare ꝛ con
ſtituit eū baiulum ſuū ꝓpter ope-
ra ſua pia.

De filijs.

Filij erga parentes debent
ſe hēre hoc modo. Primo
debent eos diligē. Legit̄
ꝙ quidā hn̄s vxoꝛē ſuſpectam de
adulterio. ſcita veritate ꝙ ḋ alie
no duos filios habuerat ꝛ vnum
de eo. Cū ipſa i moꝛte nollet reue-
lare qui eſſet legitimus. ꝛ qui ſpu
rij. finaliter dū poſt moꝛtem eius
vir eius moꝛeretur. in teſtamēto ſuo
qḋdam viridariū qḋ hēbat lega-
uit filio legitimo. Tūc eo moꝛtuo
quilibꝫ voluit hēre viridariū. eo ꝙ
quilibꝫ affectaret ꝙ eſſꝫ legitime
nat⁹. Tandē venerūt ad iudiciū et
iudex viſa difficultate iuſſit extra
hi coꝛpus patris de tumulo ꝛ ligari
in poꝛta viridarij ꝛ qui recti⁹ eū
ꝑcuteret circa coꝛ ei adiudicaret
viridariū. Cū accepiſſent ſagittaſ

z arcum. z duo ſpurij ꝓiecíſſent
alter circa cor. z alter circa colluz
Filius legitim⁹ noluit proijcē. ſed
ꝑelegit ꝑditionem viridarij. ꝟmo
ſagittas d̕ vulnerib⁹ extrahebat
z lintheo tergebat. Cunqꝫ hoc vi-
diſſꝫ iudex. hūc ꝯgnouit eſſe legi-
timū z ei viridariuꝫ aſſiguit. alios
excluſit de terra. Loq̄ndo ſpūalit̕
Iſte dn̄s eſt christus. vxor ſua eſt
vita q̄ parit tria genera hominū.
Quidā ſunt raptores. quidā blaſ-
femi. quidā iuſti. ſed iſte eſt legi-
timus filius dei. viridariū legatū
eſt vita eterna. ſed blaſſemi iacu-
lant chriſtū iuxta cor. raptoēs cir
ca mēbra. q: intendūt deprimere
depauꝑare z ꝯfundere iuſtos qui
ſunt mēbra xp̄i. ſed fili⁹ legitim⁹
iacula z vituꝑia emiſſa ꝯtra xp̄m
detergit z limit. z ideo eſt dignus
vita eterna. ¶ Item ad idez. Le
gitur etiā ꝙ quondā fuit q̄dā rex
qui habuit vnicū filium in cuna-
bulis. dumqꝫ appropinq̄ret morti
tradidit eū cuidaꝫ ꝓcuratori ſuo
fideliter nutriēduꝫ. z q̄n tempus
ꝯgruū aduemſſet reſtituēt. morit̕
rex. infans cū alio infante eiuſdē
etatis illi⁹ procuratoris nutritur
in loco ignoto. et cū temp⁹ ꝯgruū
aduemſſet ciues requirūt vt rex
naturalis ſuſciꝑet regnū. Et quia
ꝓcurator ſuū filiuꝫ ꝓpriū ſublima-
re voluit in regē. z ſemp nutriēdo
dixit ꝙ filius ſuus erat fili⁹ regiſ
z filius regis erat fili⁹ ſuus. Cum
ciues neſcirēt diſcernē eo ꝙ occi

te fuerāt nūtriti. a q̄uodā ſapiēte
tria ſigna ꝓbationis habuerunt.
¶ Primū ſignū erit tale. Vos acci
pietis ſtatuta regis mortui z in ꝑ
ſentia iuuenū aliqui reprobabūt.
z aliqui ꝯmenda būt. z ille puer q̄
adheret ꝯmendātibus eſt fili⁹ na
turalis regis. z ille qui adhēt cō-
temnētib⁹ eſt filius procuratoris
¶ Scd̄m ſignū ſiue exꝑimentum
erit tale. Veniet vnus vim ex vna
ꝑte. z alius ex alia ꝑte. z dicet᷑ in
ꝑſentia pueroꝝ ꝙ vnus vim vul-
nerauit regē mortuū z alter fur-
uit ſibi ex corde. ille puer qui mo
uebit ſe ꝯtra vulnerātem z adhē
bit diligenti ille eſt fili⁹ regis. ſꝫ
qui diſſitabit iſta audire eſt fili⁹
ꝓcuratoris. ¶ Terciū exꝑimentū
erit tale. Vos ducetis ambos iſtos
ꝑ omia edificia p̄ris. z ꝑ omia hoſ-
ſpicia in quib⁹ fuerat moratus et
vltimo ducetis eos ad ſepulcꝝ re
gis mortui q̄d erit apertum. z ille q̄
cum diligētia aſpiciat z cuꝫ gau-
dio edificia z hoſpicia regis mor-
tui. z ſtare in illis eſt ſibi delecta
bile. z viſo corꝑe p̄ris flebit forti
ter. ille eſt fili⁹ naturalis regis z
alter eſt fili⁹ procuratoris. Cumqꝫ
ciues iſtis ſignis eos ꝓbaſſent in-
uentuꝫ eſt ꝙ ille queꝫ procurator
volebat ſublimare nō erat filius
regis ſed ꝓcuratoris. z ideo ciueſ
ſuū dn̄m naturalē accipiētes. pro
curatorē z filiuꝫ ei⁹ in vinculis li-
gauerūt. Loquēdo ſpūaliter. iſte
rex eſt xp̄s. procurator ē mundus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

filius regis eſt iuſtus. filius ꝑcu-ratoris eſt vanus pctõꝛ vel mal⁹ qui in hac vita eq̄liter nutriũtur Et qꝛ ciues celeſtis curie vel mr̃is eccl̃ie filiũ naturalẽ req̄rũt. ꝛ mũdus vult ꝓponere ſuũ. trib⁹ experimẽtis ꝓbant᷑. In cuſtodia p̄ceptoꝝ. ſacramẽtoꝝ. ꝛ conſilioꝝ. que ſunt ſtatuta xp̄i. Scd̃o in extirpatione. ꝛ in odio vicioꝝ maloꝝ. ꝛ in dilectõne bonoꝛum qui ſeruierũt xp̄o. Tercõ in complacẽtia virtutum. caritatis pn̄ie. iuſticie. humilitatis. ꝛ temꝑãtie que ſunt edificia ꝛ icõpaſſione lacrimabit᷑ moꝛtis xp̄i qui aſpicitur in cruce.

¶ Scd̃o debꝫ eis bn̄ficium impẽdere. Legitur ꝙ fuit quidaꝫ burgenſ᷑ qui hn̄s duaſ filias quidq̄d hẽbat dedit eis ꝓ dote. cũqꝫ pauper effectus. nũc ab iſta nunc ab illa reciꝑet neceſſaria vite. ꝛ ille iam grauarẽtur. accepto conſilio a quodã ſapiente repleuit archã ſeratam magniſ lapidib⁹. nec cui q̄ꝫ clauem p̄ſtabat. Filie vero attẽdentes ad diligentem cuſtodiam arche. credentes ꝙ eſſꝫ thezaur⁹ honoꝛabãt p̄rem ꝛ ſeruiebãt ei attente. Tãdem infirmat᷑ p̄r ꝛ facto teſtamẽto archaꝫ cũ contento filiab⁹ legauit cũ iſta cõditione vt non aꝑiret᷑ quouſqꝫ eſſꝫ ſepultus pater ſepelit᷑ honoꝛifice ꝛ poſtea aꝑitur archa in qua inuenti ſunt ſolidi lapides cũ malleo quo fuerant ꝯfracti. in cui⁹ cauda erat cedula tal᷑ tenoꝛis. De queſt marcelſpenſucat qui ꝑ ſuos enfans ſes deſeretar. De iſto marcello ſit exrebꝛatus qui ꝓ filijs eſt exhẽdatus

¶ Item legitur ꝙ fuit quidam miles qui cũ vxoꝛe ſua dederunt om̄ia filio vt poſſent meli⁹ vxoꝛare eum. tandẽ pauꝑes effecti cuꝫ veniſſet mr̃ ad domũ filij vt p̄riis debilitatẽ oſtẽderet ꝛ ſubſidium poſtularet. Fili⁹ ſubito audito aduentu mr̃is. abſcõdit gallinaꝫ q̄m aſſabat ad ignem. ꝛ negato ſubſidio cũ gallinam in mẽſam ſumpſiſſet primũ moꝛſellũ. moꝛſell⁹ verſus eſt in bufonem. ꝛ intrãs ꝑ ei⁹ viſcera faciebat eũ diſcutẽ ꝑ terram i ing̃titudis exemplũ. ¶ Tercio dꝫ eos nutrire. Legitur ꝙ fuit quidam p̄r qui donans om̄ia filio ſuo. ip̄m emãcipauit. tandẽ vilificatus a filio dum in angulo dom⁹ ſue quaſi totus nud⁹ iaceret. fili⁹ filij em̄ compatiẽs freq̄nter eum viſitabat. Tandẽ ſupplicat patri vt det ſibi q̄ttuoꝛ cannas de burello. Qui cũ feciſſet duas ſuauit. Pr̄i quidem req̄rẽnti q̄re duas ſeruaret. rn̄dit. vt induam vos d̃ eis qñ deueneritis ad illam miſeriaꝫ in qua eſt iam auus me⁹. Tunc p̄r compũctus ex tunc honoꝛifice ſeruiuit ei. ¶ Quarto debꝫ eos honoꝛare. Quedam filia mr̃em ſuaꝫ frequenter cum conuicijs affligebat. tandem moꝛitur filia ꝛ in eccleſia ſepulta. clamoẽs hoꝛribileſ audiuntur de nocte. Cũqꝫ ſurrexiſſent capellaꝫ ꝛ inueniſſent poꝛtaꝫ

eccłie aptam. viderunt duos de-
mones illam extrahētes de ſepul
chro ⁊ ſecum portantes. Tūc iuuē
cula clamabat. Ve ve mihi q̄ dā
nata ſum in corpore ⁊ anima ꝓpt
inhonoratōnē parentum. ¶ Qui
to dbent eis obedire. Legitur ꝙ
fuit quedam mulier hn̄s tres fili
os. duos de adulterio. ⁊ vnum de
marito ſuo. Cū haberet vnū pirū
tm̄ ꝓ dote ne diſcernerētur ſpu-
rij a legitimo ꝑ patrem in ſuo teſta-
mento pirum ſic diuiſit. maiori le
gauit rectuz ⁊ curuū arboris. me-
dio legauit viridum ⁊ ſiccum ar-
boris. tercō legauit q̄dquid erat
infra terram ⁊ extra terram arbo
ris. Mortua m̄re quilibet voluit
habere totam arborē. ⁊ ideo veni
unt ad iudiciū. Tūc iudex dixit ꝙ
eius eſſet arbor qui laudaret ſe d̄
maiori agilitate. Tūc primus lau-
dauit ſe ſi lepꝰ currit ⁊ ego poſt
eum aufero ſibi pellez ſine retar-
datione aliqua ſui curſus. Scd̄s
dixit. Equus velociſſimꝰ currit au
fero ſibi ferꝝ. depono militem ſi-
ne retardatōne aliqua ſui curſus
vel mei. Tercīꝰ dixit. Aſcēdo ſup
montes altiſſimos ī medio quorū
flant om̄s venti expāditur culci-
tra. tante ſubtilitatis ſum ꝙ licet
venti flent pluma ſic ſubtiliſſima
culcitra ſit apta infra retineo oēſ
plumas. Hec m̄r eſt vita. pirꝰ hō.
tres filij mundꝰ. Primꝰ filiꝰ volū-
tas vel racio q̄ expoliatur omi v̄-
te. Scd̄s filiꝰ mors. equus corpꝰ.
miles aīma. fera q̄ttuor ſunt pul
critudo. diuicie. nobilitas. ⁊ forti-
tudo. Tercius filius demon. duo
montes duo teſtameta. ventꝰ do-
na ſpūſſancti. culcitra plena plu-
mis oſciencia plena pct̄is. Et iſti
datur pirus. id eſt hō ī iudicō dī.
¶ Item fuit quidaz infirmatus
infirmitate incurabili a medicis
cognitōnem hūit ꝙ nunꝙ curari
potuit quouſqz habuiſſz de aqua
fontis viuentis. q̄ erat medicina
om̄is languoris. Vn̄ vocatis tribꝰ
filijs ſuis ſupplicauit vt t̄ras di-
ſcurrent aquas probarēt ⁊ ille q̄
portaret aquā viuentis illi dimit
teret regnū. Tūc filij accepta pe-
cunia diuiſerūt totam terram ſic
vt antiquior iret ꝑ riparias. medi
us vero ꝑ planicies. iunior antē ꝑ
montes. Finaliter iſte iunior dum
iuiſſz ꝑ maxima nemora venit ad
domum cuiuſdam ſenis a quo eſſet
edocturus vbi eſſet fons iuuentu
tis. ſed pericula multa ⁊ diuerſa
ſunt ibi expoſita ab eo. q̄ niſi poſ
ſes aggredi ⁊ ſupare meliuſ eſſet
remanere ꝙ ire. Primū em̄ piclm
erat obuiatio cuiuſdaz colubri q̄z
debebat interficē. Scd̄m erat cō
poſitio iuuēculaꝝ quā non debe-
bat aſpicere. Terciū piculum erat
obuiatio militū ⁊ baronum qui p̄
ſentabāt q̄dcunqz genꝰ armoruz
ſi aliq̄d illoꝝ reciperet. Quartum
erat apertio pallacij ifra q̄d erat
domicella tenens clauem fontis
iuuētutis. nam in porta erāt cam

panule ꝛ ſtatim qñ tangebantur
campanule ſonum faciebãt·mili-
tes veniebãt ꝛ interficiebãt tan-
gentē.ꝛ ↄtra illud ꝑiculum here-
mita dedit ſpõgiam qua implerē-
tur campanule ne ſonũ cauſarēt·
Tandē iuit iuuenis ꝛ cũ coluber ī-
uaſiſſꝫ eum cũ lancea ipm̄ aggre-
diens leuiter īterfecit· ingredit᷑
poſtea ꝑ̄tum mulieres pulcerri-
me ſibi occurrũt·ſed ille velãs fa-
ciem abſqꝫ verbo receſſit ab eis
Et cũ ad qđdam caſtꝛ̄ pulcherri-
mũ veniſſet milites ꝛ barones ſi-
bi occurrũt·om̄e genus armorum
gratis offerũt.equos pulcerrimoſ
ſibi ꝑ̄ſentãt· ſed ille omnia ↄtem-
nens ad pallaciũ ꝑuenit·ꝛ iplens
campanas ſpongia.dũꝫ ingreſſus
fuiſſꝫ pallacium vidit pulcerrimã
mulierē cui hũiliter ſupplicauit
vt de fonte iuuētutis ꝑ̄beret.Tũc
illa.Dictum eſt mihi a dño patre
meo ꝙ cũ illo milite cõtraham ſi
hita victoria·de omibus impedi-
mentis ſibi obiectis in via.ad me
ſaluus ꝑuenerit·ꝛ qꝛ tu es ille nõ
ſolum de fonte iuuētutis habebiſ
ſed me hēbis in ſpõſam. Qui reue-
niens ad pꝛ̄em ꝑ aliã obtinuit re-
gnum ab eo·accepta iuuēcula in
vxorē.Loq̄ndo ſpũaliter.iſti tres
filij humani generis qui eſt pꝛ̄ in
firmus ſunt tres ſtat⁹ hoim̄· Vn⁹
ſtatus eſt req̄rens diuicias. ꝛ iſte
vadit ꝑ riparias· alius eſt req̄rēs
delicias ·ꝛ iſte vadit ꝑ planicies·
terci⁹ vadit ꝑ penitentias. ꝛ iſte
vadit ꝑ montes·huic occurrũt q̄t-
tuor impedim̄ta·affectõ vindicte
qui eſt coluber carnis ↄplacētie·
q̄ ſunt mulieres·affectõ rei terrene
ꝛ timor paupꝛtatis. qui ſunt mili-
tes·appetit⁹ honoris·qui ſunt cã-
panule·primũ vitat᷑ ꝑ lanceã me-
morie paſſionis chriſti.ſcđm ꝑ fu-
gam paupꝛtatis.terciũ ꝑ ſpem re-
muneratõnis · q̄rtum ꝑ ſpongiam
hũilitatis·Tandē ingreſſus ī pal-
lacium gracie.inuēta ibi caritate
q̄ eſt filia dei·nõ ſolum aquã re-
miſſionis culpe obtinet. ſꝫ ꝛ ipſũ
habet·

De furto·

FUrtum multa mala īdu-
cit in nobis· Primo eniꝫ
ꝑ̄tentes ↄfundit. Legitur
in li.de ſeptē donis ſpũſſ.ꝙ cũ q̄-
dam barbitõſor fuiſſꝫ furat⁹ por-
cum vicini ſui. quidam ꝑ raſione
barbe ad eũ acceſſit·ꝛ cum depo-
ſuiſſet caputium·ꝛ barbitõſor ele-
uaſſet pilos vidit ꝙ ille habebat
duos oculos retro. qui ſuſpectus
clamãs.quis eēt·Tũc ille.Ego ſuꝫ
qui videt in abſcõdito.ꝛ cũcta ſũt
añ oculoſ meos apta·ꝛ vidi quan-
do furatus fuiſti porcũ vicini tui
Qui cũ multi eſſent ↄſtituti i eius
ꝑ̄ſentia ab omnib⁹ eſt ↄfuſus.
Item ad idem· Quidaꝫ dñs cũ
leta facie ſic ait· Scio qui furat⁹
eſt porcum·nã humeros ſuos ple-
nos ſanguine hꝫ adhuc.Tunc ille
q̄ fecerat manum eleuauit vt ꝓ-
baret ſi ſanguis eſt in humeris·

ſtatim deprehenſus eſt de furto.
¶ Item ad idem. Quidaʒ latro
furatus eſt anſerem pauperis ho-
mis. ſacerdos in eccl'ia ſic ait. Se-
deatis oēs. ⁊ cū dicerēt ſe ſedere
dixit. Nō ſedetis oms̄. ymo īqui-
unt oms̄. Tūc ſacerdos ille inquit
non ſedit qui furatꝰ eſt anſerem.
Tūc ille p̄occupatus dixit. ymo ſe-
det. Tūc ſacerdos. redde ergo eū
¶ Item ad idem. Refert jacobꝰ
de vitriaco ꝙ cū quidaʒ latro ad
heſiſſet cuidam mercatori ꝑ mod̄
ſocij. ⁊ cognouiſſet ꝙ portaret pe-
cuniā dum vidiſſet locum aptum.
accepto enſe mercatoris. ait. mo-
rieris ſtatim. Tunc mercator. Fac
mihi hāc grām vt priꝰ abſcindas
mihi pugnuʒ cum quo tradidi tibi
enſem. ⁊ poſito pugno ſup truncū
cū ille cuʒ magno impulſu enſem
ſubmittēt. ille retraxit manū. gla-
dius firmiſſime fixus eſt in ligno
Tūc mercator amplexās latroneʒ
tādiu ſimul luctauerunt quouſqʒ
gentes ambos capiētes duxerūt
ad iudicem. Et qꝛ latro aſſerebat
ꝙ res ſue erant. mercatore cōtra-
rium dicēte. ꝑ quendam ſapientem
deprehenſus eſt latro volens res
minori precio vendē ꝙ valerent. ⁊
ſic latro ſuſpenditur. mercator li-
beratur. ¶ Item legitꝰ ꝙ quendam
furatus fuit ouem. cūqʒ non inue-
niretur quis feciſſet. beatꝰ patri-
cius in p̄ſentia omniū ſic ait. Pre-
cipio in virtute dei vt ouis balet
in ventre eius qui eam comedit.
⁊ ſtatim balatum dedit. ¶ Iteʒ
cum quidā xp̄ianus ſe aſſociaſſet
cuidā judeo in paſſu occultiſſimo
ꝓpter amorē pecunie ip̄m vellet i
terficē. ait judeus. non facias hoc
malū. Et ille. quis hoc reuelaret.
Et judeus. Perdices q̄ coraʒ te vo
lant. ſed ille parū curans de v̄bis
judeū interfecit. ⁊ pecuniā ſecū tu
lit. Quadam die dum eſſet ad ig-
nem ⁊ in veru perdices captos a
dn̄o ſuo verteret. ꝑdices ceꝑunt
cantare eo modo quo carnes co-
cte ſonitum faciunt. Tūc ille terri
tus ⁊ mutatꝰ in facie. hn̄s in me-
moria qd̄ dixerat ſibi judeus. duʒ
aſpiceret hincinde ſuſpectꝰ hēba
tur a ſuo dn̄o. ⁊ captus. cōfeſſa ve
ritate. laq̄o eſt ſuſpēſus. ¶ Scdo
decipit. Refert jacobꝰ de vitria-
ꝙ cum latro quidam inſecutus a
curia ingreſſus fuiſſet molēdinū
⁊ vidiſſet ibi quendam caluū. ait. Fu
ge miſer. quia rex precepit vt om
nia capita caluorum auferantur
ad faciendum ciphos. qui fugienſ
inter ſepes ⁊ arbores venientibus
perſecutoribus ⁊ querētibus pro
latrone ip̄emet reſpōdit. Ecce an̄
vos. Et cum accinxiſſent illum cal
uum miſerum. ipſemet clamauit.
Per deū de capite meo nō facie-
tis ciphum. interim latro ꝑ aliam
viam receſſit. Itē ad idem. Re-
fert jacobꝰ de vitriaco ꝙ cū quidaʒ
ſacerdos tranſiret cū pulcerrimo
palafredo ꝑ locum vbi erāt latro
nes. occurrit ei princeps latronuʒ

dicens· Uolo confiteri· ⁊ cū inter
alia pc̄ta expſſiſſet ꝙ a quodam
monācho abſtulerat equū ſitez illi
quē ducebat ſacerdos iniūcta eſt
ei pn̄ia ab eo. vt quinq; ſolidos da-
ret ꝑ miſſis celebrādū rōne equi
furati a monācho. Tūc latro extra
hens· x. ſolidos d̄ burſa ſua. ſic ait
Quinq; do tibi ꝓ equo monachi. et
quinq; ꝓ tuo quē volo retinē· ⁊ ac
cepto equo depdatum dimiſit eū
¶ Item ad idem. Refert jaco-
de vitriaco. ꝙ cū qdaz vendidiſſz
bouē in foro. ⁊ ꝑ nimio eſtu ſitiret
inuitat' ad potū ꝑ q̄ndaz latronē
Et q2 iſte burſam nō hēbat. latro
de camiſia ſua ptem accipiēs alīi
tradidit vt ſuā pecuniā ibi ligarz
Quo facto dū poſt potū ille rece-
deret. latro poſt eū clamauit· Ca-
pite illū latronē qui furat9 eſt pe
cuniā meā. Cūq; fuiſſz capt9 ⁊ du-
ctus ad curiam. latro oñdit abſci-
ſionem camiſie ·aſſerens ꝙ i ſtre-
pitu ppli eam abſciderat. Finalit
latroni reddit' pecunia· ⁊ paup hō
patibulo eleuatur. Loq̄ndo ſpūali
ter. Latro eſt diabol9· homo mer-
cator· pecunia amor rei terrene.
Camiſia delectatio pc̄ti quā otra
nos oñdit diabolus i extremo iu
dicō· ¶ Item ad idez· Refert ja
cobus de vitriaco. Q, cū quidam
Burgenſ hēet cupam aureaz. ſed
cōcuſſam in pede. Hoc ſciēs qdaz
latro. empto luceo piſce ad dn̄am
acceſſit ⁊ ait. Dn̄s mādat vobis·
vt paretis iſtū luciū. q2 inuitauit
hoſpites hodie ad prādiuz. ⁊ mit
tatis ſibi cupam. q2 vult ꝙ repa-
ret' vt bibat i ea· Que ei tradens·
Dū ille fugiſſet ⁊ ſocio enarraſſet
ait ſocius· Ego ad hoc recupabo
lucium· Et dū dn̄s diſcurrēt hinc
inde ſcita veritate de furto ſcd̄s
latro acceſſit ad vxorem flentem
⁊ ait. Gaudete q2 inuētus ē latro
⁊ dn̄s mādat vt mittatis ſibi luce
um q2 debz ſuſpendi ad colluz la-
tronis vnacū eo· Que gaudēs tra
didit ⁊ remāſit magis deluſa· Lo
q̄ndo ſpūaliter. Iſti duo latrones
ſunt demon ⁊ mūdus· Demō habz
animā ꝓpter res tempales. ſz mū-
dus eas recupat· priuando hoiez
omnib9 bonis tempalib9· ¶ Ter-
cio punit. Refert jacob9 d̄ vitria
co· Q, cū quidā latro perexiſſet ad
q̄ndam ecclīam vt furaret' argē
tum quarūdam imaginū Duz ve-
niſſet ad imaginē beate virginis·
illa impinxit pedē ⁊ proiecit eum
de altiſſio loco ⁊ fracto collo mor
tuus eſt· ¶ Item ad idez refert
jacob9 de vitriaco. ꝙ dū duo reli
gioſi ꝑ qddaz nem9 tranſirent. h9
ſcientes latrones miſerūt ad eos
vt venirent ꝑtextu cōfeſſionis au
diende. ⁊ dū vidiſſent principem
latronū ⁊ magnā multitudinē. in-
uocato adiutorio beate virginis.
princeps latronū mortu9 corruit
⁊ ceteri excecati fuerūt· tandem
otriti ofeſſi recupauerūt viſum·
¶ Item ad idē. ꝙ cū quidā latro
ꝑ horribilitatē ſomniorꝝ fuiſſet p-

territus. dū ꝯpunctus veniret ad
pn̄iam iniūctum ē ſibi a cōfeſſoꝛe
vt vbicūqꝫ crucē dn̄i inueniret fle
xis genibꝰ dicēt pr̄ nr̄. Cū aūt q̄dā
die inſeq̄ret᷑ ab hoſtibꝰ obuiaſſet
cruci nec voluit omittē genuū fle
xionē ⁊ pn̄iaꝫ iniūctaꝫ· capit᷑ ⁊ inter
ficit᷑. Pꝫ in pn̄tia oīm ꝑ ſcōs āge·
los aīa eiꝰ ad celū poꝛtat᷑. ¶ Qui
to teriet Le᷑ ꝙ cuꝫ duo latrones
ꝯueniſſent vt furarētur nuces et
alter carnes ꝓueniēs ad foꝛes ec
cleſie q̄ furatꝰ fuerat nuces ince·
pit frangē ⁊ comedē eas ibi. cuiꝰ
ſonitū audiens ille q̄ cuſtodiebat
eccliaꝫ· credēs ꝙ eēt demō igreſ·
ſus eſt clauſtꝝ. ⁊ cuidaꝫ claudo q̄
ire nō potuit ⁊ foꝛti ruſtico viden
ti nūciauit. tūc duo volentes ire
claudꝰ ſupplicat vt poꝛtet᷑. ⁊ duꝫ
igreſſi fuiſſent eccliaꝫ latro ꝯme·
debat nuces credēs ꝙ eēt ſocius
ſuus q̄ poꝛtaret arietē· icepit cla
mare· Eſt ne bn̄ pinguis quē poꝛ·
tas. Tūc ruſticꝰ territꝰ q̄ poꝛtabat
claudū credēſ ꝙ eſſꝫ demō. neſcio
ſi ē pinguis vel macer. ſꝫ nūc reli
quo eū vobis· ⁊ ꝓiecto claudo ad
terrā tibiam aliā ſibi fregit·

De gloꝛia dei·

Gloꝛia dei affectari debet
a nobis ꝓpt̄ multas narra
tiones· ¶ Pꝛio q꜡ ad ſup·
na eleuat· Le᷑ in li. d̄ vij· do· ſpūſſ·
ꝙ cū quidā ſanctꝰ affectaret ſcire
ꝯditōeꝫ ꝑfecte glīe. raptꝰ eſt in q̄·
dam domo vidit coꝛonā tāte pul·
critudis vt eius mēs totaliter ra
peretur· Cū q̄reret a ductoꝛe q̄ eſſet
illa coꝛona· Rn̄dit hec eſt gloꝛia
beatoꝝ· ⁊ hi lapides ſunt ſeptem
ꝑfectōnes q̄ ꝯtēplabūtur i ea. Pꝛi
ma agnoſcat potētiaꝫ ⁊ ꝑfectōnē
pr̄is· ſecūda ꝯtēplabit᷑ ꝑfectōnes
filij. tercia ꝯtemplabit᷑ bōitatem
ſpūſſancti· Ceteri v̄o lapides d̄ no
nem oꝛdibꝰ angeloꝝ· ⁊ cū iſte vix
vellꝫ recedē. ait ei angelꝰ. vade ⁊
i rebꝰ terrēis ꝯtēplare eiꝰ pulcri·
tudinē· eiꝰ hōꝛem· ⁊ eiꝰ valoꝛē. pul
critudo eius oñdit᷑ ex ꝓductis a
natura ⁊ ab arte· in q̄bꝰ ſunt mi·
re pulcritudies ⁊ opa pietatis· va
loꝛ eiꝰ ꝑcipitur ex ꝓcio q° emitur
ex opibus q̄bꝰ decoꝛat᷑· ex lapidi
bus q̄bꝰ adoꝛnat᷑· ſed honoꝛ eiꝰ ꝑ
cipitur ex capite in q° poꝛtetur· ⁊
loco in quo claudit᷑. ⁊ ex his a q̄
bus aſpicit᷑. ¶ Scdo ſaciat· Legi
tur in li· de vij· donis ſpūſſ· ꝙ cuꝫ
quidā fr̄ ſaciari nō poſſꝫ fructibꝰ·
dep̄catꝰ eſt deū vt illū appetituꝫ
remoueret ab eo. ⁊ cū ſemꝫ roga·
ret cū lacrimis· raptꝰ in extaſi vi·
dit ſe eſſe i ripa fōtis· de cuiꝰ me·
dio arboꝛ pulcerrima fructibꝰ ple
na eleuabat᷑· Et dū q̄dā auis ꝓie·
ciſſet ad ſinū eius vnū de illis po
mis ⁊ ille vnū moꝛſelluꝫ guſtaſſet
licꝫ ab alia pte vidēt copiaꝫ dile·
ctoꝝ fructuum ab eo· affuit iuxta
eū domicella pallida ⁊ dū req̄rēt
q̄ eſſet· rn̄dit· Ego ſum pn̄ia miſſa
tibi a deo ad declaratōeꝫ rei viſe